TRĂIASCĂ A XX-A ANIVERSARE A ELIBERĂRII PATRIEI!

Biblioteca Centrală Regională Hunedoara-Deva

ALBINA

Revistă săptămînală a Așezămintelor culturale

Seria II • Anul 66 • Nr. 869 • Joi 20 august 1964 • 12 pagini — 15 bani

23 AUGUST

Cea de-a XX-a aniversare a eliberării patriei este întîmpinată de poporul nostru cu legitimă mîndrie pentru marile sale înfăptuiri, cu sentimentul nădejdilor împlinite.

23 August, cea mai mare sărbătoare națională a poporului romîn, a marcat o piatră de hotar în istoria patriei noastre. Insurecția armată inițiată, organizată și condusă de Partidul Comunist din Romînia, a dus la răsturnarea dictaturii militaro-fasciste, la scoaterea Romîniei din războiul antisovietic și la întoarcerea armelor împotriva Germaniei hitleriste, deschizînd calea unor profunde transformări revoluționare. Evenimentele ce s-au desfășurat în august 1944 ca și succesele dobîndite de poporul nostru în anii construcției socialismului constituie o strălucită confirmare a justeții politicii partidului nostru, caracterul ei profund realist, științific. Aplicarea în mod creator de către partid a legilor generale ale construcției socialiste ținînd seama de condițiile concrete din țara noastră, dezvoltarea cu precădere a industriei grele, dezvoltarea armonioasă a întregii economii naționale au făcut ca numai după două decenii Romînia socialistă să se înfățișeze ca o țară în continuu progres, cu o economie complexă și o cultură înfloritoare, puse pe de-a întregul în slujba creșterii bunăstării celor ce muncesc.

Privim azi pe harta țării. Pretutindeni s-au petrecut și se petrec schimbări fundamentale care au dus la lichidarea înapoierii economice și tehnice, la valorificarea resurselor materiale și spirituale în toate orașele și satele patriei noastre. În cele două decenii, industria noastră a cunoscut o asemenea dezvoltare încît produce astăzi în numai cîteva săptămîni cît se producea pe vremea burgheziei și moșierimii într-un an întreg. Ne mîndrim cu centrele industriale născute în acești ani, cu produsele lor care stau cu cinste alături de cele mai bune din lume. Ne mîndrim cu gigantul petrochimiei romînești de la Brazi, care rivalizează cu cele mai moderne unități de acest fel de pe glob, cu utilajul petrolier produs de harnicii muncitori, ingineri și tehnicieni de la Uzinele „1 Mai" Ploiești, utilaj care a stîrnit admirație la toate tîrgurile și expozițiile internaționale unde au fost prezentate. Ne mîndrim cu tractoarele noastre, cu navele ce călătoresc pe mări și oceane.

Privim harta uriașelor șantiere ce se întind de la un capăt la altul al țării, marile obiective industriale în curs de realizare ca: hidrocentrala de pe Argeș, combinatul siderurgic de la Galați, termocentrala de la Paroșeni care, prin punerea în funcțiune a grupului de 150.000 kw, va produce singură energie electrică de două ori mai mare decît producția tuturor centralelor electrice existente în Romînia anului 1938.

Creșterea potențialului economic al țării se concretizează în sporirea continuă a venitului național care, în perioada 1950—1963, a crescut de 3,3 ori. Dezvoltarea industriei socialiste, a cărei producție este de 8 ori mai mare decît în 1938, a asigurat condițiile creării unei puternice baze tehnico-materiale a agriculturii. La sfîrșitul anului 1963, agricultura noastră socialistă dispunea de 65 000 tractoare, 61 600 semănători mecanice, peste 32 000 combine pentru păioase și multe alte mașini. Este cît se poate de grăitor faptul că astăzi, numai în Dobrogea lucrează 6 400 tractoare, adică cu 2 350 mai multe decît existau în 1938 în toată țara. În această regiune, unde în 1938 exista un inginer agronom la 40 000 hectare de teren, producția medie la hectar nu depășea 850 kg grîu și 600 kg porumb în anii considerați buni. În prezent, în această parte a țării lucrează circa 1 150 de specialiști agricoli din care 720 cu studii superioare. Aceeași Dobroge a fost anul trecut a doua regiune pe țară în ce privește producția medie la hectar de grîu și floarea-soarelui, iar la producția de porumb a ocupat locul întîi. Exemplul Dobrogei și al tuturor regiunilor țării dovedește că fără organizarea agriculturii socialiste, fără crearea și dezvoltarea unei producții naționale de tractoare și mașini agricole, de îngrășăminte chimice, n-ar fi fost cu putință trecerea de la agricultura extensivă la cea intensivă, nu s-ar fi putut ajunge ca agricultura noastră să ocupe locul de cinste pe care îl ocupă în prezent în lume. Țărănimea colectivistă întîmpină măreața aniversare a eliberării cu hotărîrea fermă de a munci neobosit pentru consolidarea economico-organizatorică a gospodăriilor colective, pentru sporirea continuă a producției vegetale și animale, știind că aceasta, și numai aceasta este cea ce le asigură o viață din ce în ce mai îmbelșugată.

Dezvoltarea economică a țării în acești douăzeci de ani, sub conducerea înțeleaptă a partidului nostru, s-a realizat paralel cu dezvoltarea culturii sub toate aspectele. Revoluția culturală se desfășoară cu amploare în întreaga țară, cuprinzînd toate orașele și satele. În anul celei de a XX-a aniversări a eliberării, țara noastră se situează, în ce privește numărul de studenți, raportat la zece mii de locuitori, înaintea unor țări cu vechi tradiții universitare. Statistica ne dovedește că în 1938 Romînia avea 26 000 de studenți. Azi avem 112 000. În 1938 existau aproape 1 700 000 elevi, azi avem 3 300 000. În acel an 1938 existau în țară 45 359 învățători și profesori, azi numărul lor atinge 125 353. În numai 3 ani (1960-1963) s-au construit circa 15 000 săli de clasă. Începînd din 1960, anual, peste două milioane și jumătate de elevi din clasele I—VII beneficiază de manuale școlare gratuite, iar din toamna aceasta se vor bucura de aceleași avantaje și elevii din clasa a VIII-a.

Cu un sentiment de mîndrie asistăm la o dezvoltare a culturii și artei la sate, unde cu contribuția intelectualității sătești se desfășoară o rodnică activitate cultural-educativă de masă. Pentru răspîndirea cunoștințelor politice, științifice și culturale s-a creat o puternică bază materială.

La sfîrșitul anului 1963 existau 12 038 cămine culturale, față de 3 500 în anul 1938. Numărul manifestărilor la căminele culturale în cursul anului trecut a fost de peste 970 000, antrenînd 88 987 938 participanți.

(Continuare în pag. a 3-a)

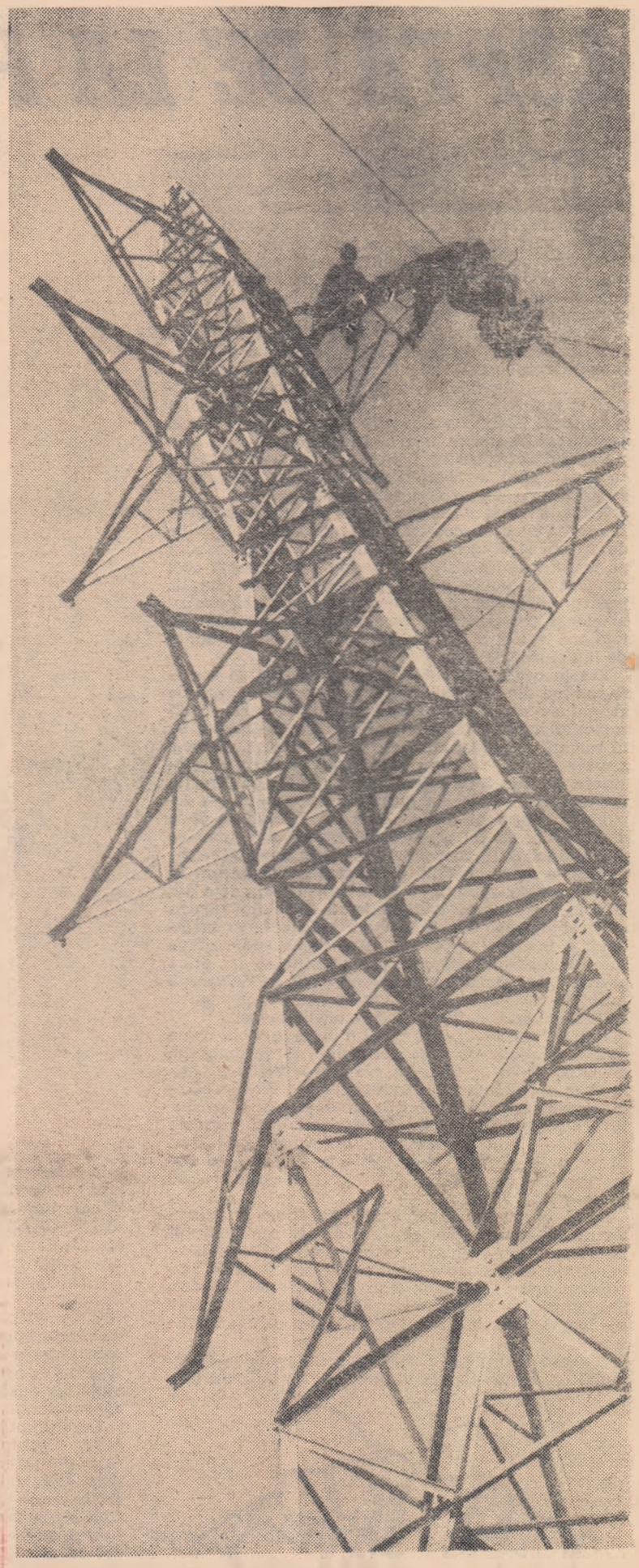

Energii

ION BĂNUȚĂ

SĂMÎNȚA

Sămînța-n lutul rece de-o arunci
tresare toată-n primăvară,
și flori de grîu se leagănă în lunci, —
e graiul holdelor în sară.

Sămînța libertății de-o răsfiri
ogorul lumii o adună
și spicele de pace și iubiri
își sună aurul în lună.

Sămînța lui August, —
din două'ș trei —
în inimi a-ncolțit, și rodul
îi pune țării alt temei
cîntînd trecutului prohodul.

Sămînța visului de înnoiri
e-o patimă cum n-a fost alta,
sînt salahorul marilor zidiri
nu-mi tremură în mînă dalta.

AMINTIRI DIN RĂZBOIUL ANTIHITLERIST

LUPTA DE LA FEIURDENI

Poporul nostru întîmpină a XX-a aniversare a eliberării patriei de sub jugul fascist cu un deosebit entuziasm, cu un bogat bilanț de strălucite înfăptuiri în toate domeniile de activitate. Ca urmare a politicii înțelepte a partidului, Republica noastră populară se înfățișează ca o țară în continuu progres, cu o industrie și o agricultură în plină dezvoltare, cu o cultură înfloritoare, puse în întregime în slujba poporului.

Epocalele înfăptuiri obținute de poporul romîn, în cei 20 de ani de la eliberare, se impun prin ele înseși. Geniul creator și munca însuflețită a poporului, sub permanenta conducere a partidului, va ridica și mai sus țara noastră pe culmile progresului și culturii, făcînd ca ziua eliberării să strălucească, peste veacuri, din ce în ce mai luminos.

Privind retrospectiv faptele, mi se pare potrivit ca acum, cînd întregul nostru popor se pregătește să sărbătorească cu rezultate dintre cele mai bune a XX-a aniversare, noi, veteranii din războiul antifascist să evocăm momente și fapte din luptele pline de eroism și vitejie purtate de bravii ostași romîni pe frontul antifascist, să aducem și pe această cale un omagiu eroilor căzuți pe cîmpurile de luptă, pentru independența și suveranitatea patriei, pentru binele și prosperitatea poporului. În rîndurile de față mă voi opri asupra cîtorva aspecte din lupta de la Feiurdeni.

Era în octombrie 1944. În cadrul ofensivei sovieto-romîne din podișul Transilvaniei, desfășurată de grupul de armate general Trofimenco, Armata 27 sovietică acționa în raionul Cluj, iar în dreapta ei, în raionul Apahida, lupta Armata 4 romînă. Ambele armate dădeau lovitura principală cu aripile interioare. Divizia 9 infanterie, care se afla pe direcția loviturii principale a Armatei a 4-a romînă, — Apahida, Feiurdeni, Borșa — avea misiunea de a manevra pe la est și nord-est rezistențele inamice din raionul Cluj, cooperînd astfel cu Armata 27 sovietică la marea bătălie de eliberare a Clujului. În cadrul acestei acțiuni, R. 34 I., care făcea parte din D. 9 I., după lupte înverșunate cu dușmanul pentru eliberarea Apahidei, a fost oprit de o nouă rezistență a inamicului pe înălțimile de la sud-vest de satul Feiurdeni, înălțimi care constituiau o bună poziție de apărare a comunicației Borșa, Vultureni, Aschileri. Dragu pe unde trupele fasciste urmau să se retragă spre defileele din munții Crasnei.

Lupta de la Feiurdeni a fost o luptă grea, în urma căreia întregul plan de rezistență al dușmanului, din acest raion, a fost dat peste cap. Victoria obținută în această luptă a reliefat încă o dată capacitatea combativă a regimentului, supleța măsurilor tactice luate de comandanții de subunități, dîrzenia și vitejia în luptă a ostașilor și ofițerilor noștri. Dar, să nu anticipăm. Să dăm cuvîntul faptelor, să urmărim împreună firul desfășurării acțiunilor de luptă.

După eliberarea Apahidei și cucerirea înălțimilor de la nord de Someș, la ordinul regimentului Batalionul 2 a trimis în urmărirea fasciștilor o avangardă de valoarea unei companii, întărită cu pionieri, tunuri antitanc și aruncătoare de 120 mm. Sub protecția acestei avangărzi, înainte de ivirea zorilor, Regimentul 34 infanterie și-a reluat înaintarea.

Dinspre Feiurdeni răzbăteau pînă peste dealuri bubuituri surde. La statul major al unității s-a primit o informație. Avangarda luase contact cu poziția dușmană. Pentru a înfrînge rezistența inamică, am ordonat Batalionului 2 să treacă repede din mișcare la atac asupra poziției fasciste. După o luptă scurtă, dar violentă, în care militarii Batalionului 2 au dovedit înalte calități ostășești, hotărîre și inițiativă, forțele fasciste au fost respinse către satul Feiurdeni și înălțimea cu cota 491 de la nord-est de sat. La adăpostul crestei ocupate de Batalionul 2, au început pregătirile pentru atacul localității. Regimentul avea de îndeplinit o misiune grea ; lupta în localitate are particularitățile ei, se cere multă iscusință din partea fiecărui soldat, a fiecărui ofițer, dar nimeni nu punea la îndoială victoria.

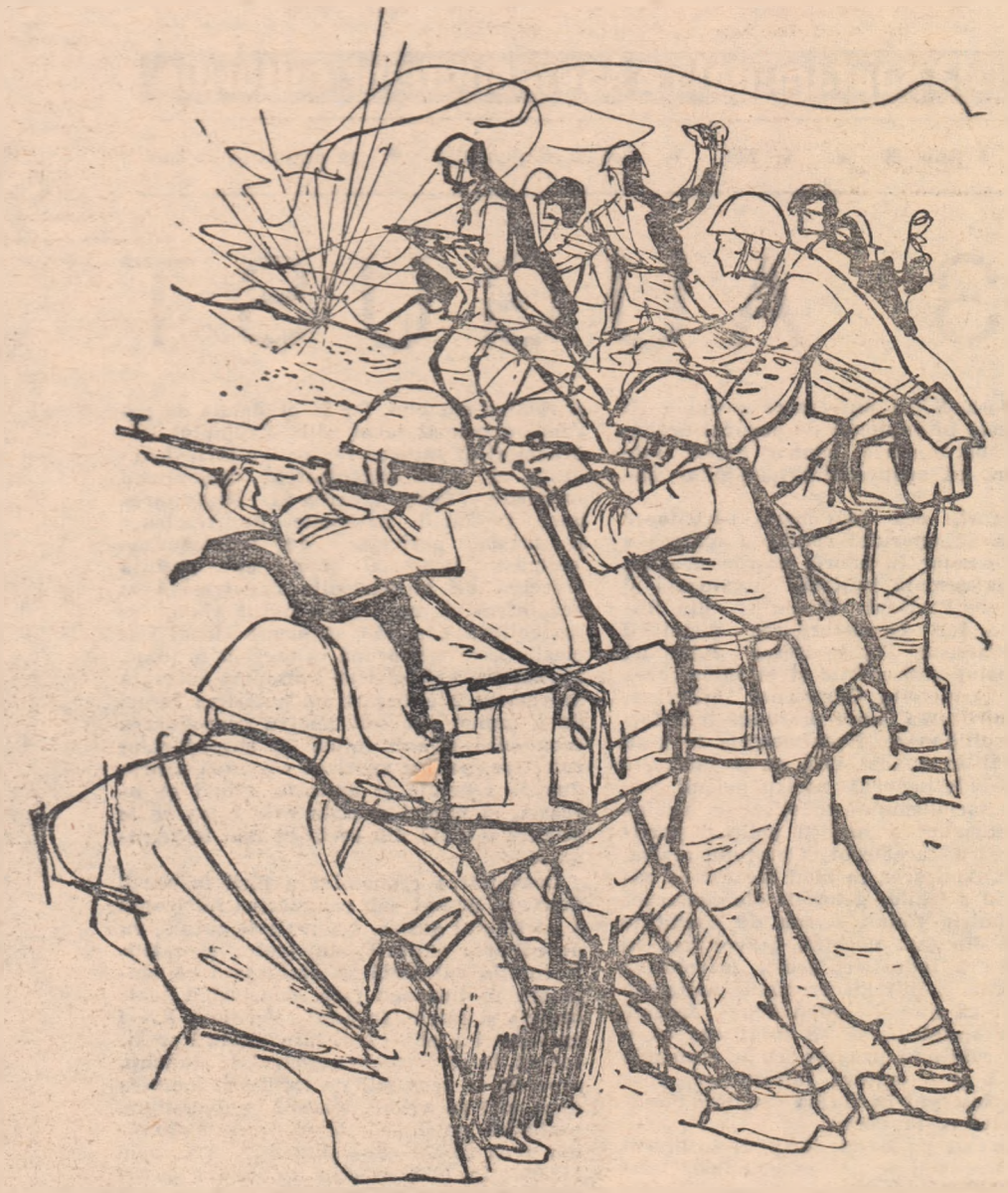

Desene de Al. ALEXE

După nimicirea inamicului de pe dealul cu cotele 449 și 446, de la nord de sat, taberele erau față în față, despărțite de firul de viață al satului Feiurdeni, situat în valea Feiurdului. Trebuia trecut fără întîrziere la ofensivă, dar din cauza drumurilor desfundate, a terenului frămîntat, artileria regimentului nu sosise. Împreună cu statul major am analizat cu atenție situația creată și am hotărît să atac fără pregătire de artilerie. Am luat această hotărîre pentru a nu da răgaz dușmanului să-și organizeze apărarea.

În timp ce subunitățile regimentului făceau ultimele pregătiri pentru trecerea la executarea misiunii primite, de la observator s-au semnalat mișcări de trupe la colțul de sud-est al satului Feiurdeni. Ce se petrecea acolo ? Surprins de atacul Batalionului 2, inamicul făcea încercări disperate pentru a-și retrage artileria rămasă în poziție. Față de situația nou creată, Batalionului 2 i s-a dat ordin să continue atacul, pentru cucerirea satului și capturarea artileriei fasciste. Era o acțiune riscantă. Ea însă nu dădea răgaz inamicului să-și revină. Dispozitivul lui de luptă era dezorganizat și tocmai acest lucru favoriza și mai mult ofensiva neîntreruptă a regimentului nostru.

În concepția tactică inițială hotărîsem învăluirea satului cu forțele principale pe la vest și nord-vest de localitate, concomitent cu un atac frontal asupra satului, pentru a cuceri astfel obiectivul zilei. Dat fiind noua situație, am schimbat direcția loviturii principale, la dreapta, atacînd direct satul cu Batalionul 2, sprijinit de focul întregului regiment. Noua hotărîre s-a dovedit viabilă.

Îndată ce Batalionul 2 și-a reluat atacul, inamicul a dezlănțuit asupra sa un foc puternic de infanterie și artilerie. Batalionul însă înainta hotărît spre obiectivul său : poziția de artilerie de la colțul satului. Înspăimîntați de înaintarea impetuoasă a batalionului, de focul ucigător tras de soldații romîni asupra dușmanului, artileriștii fasciști, nemaiputîndu-și retrage tunurile, au încercat să execute trageri directe asupra valurilor noastre de atac. N-au reușit însă să tragă decît cîteva lovituri. Cele patru autotunuri — date în sprijin regimentului — și compania antitanc i-au redus repede la tăcere.

În această luptă crîncenă a căzut eroic la datorie sergentul Linte V. Stan din compania antitanc. Amplasîndu-și cu iscusință tunul într-o tăietură de teren, el a deschis un foc ucigător asupra artileriștilor fasciști, lovind în plin două piese de antitanc dușmane. Fiindu-i răniți grav doi dintre servanți, el n-a încetat nici o clipă lupta, a continuat să tragă, producînd noi pierderi inamicului. Dar în timp ce lovea în grupurile fasciste, un snop de gloanțe tras de o mitralieră dușmană a curmat firul vieții viteazului sergent, care a închis ochii pentru totdeauna, alipindu-și capul sîngerînd de tunul său drag !...

În timp ce valurile de infanteriști ale Companiei 6 se revărsau în fugă, înaintînd năvalnic către poziția artileriei fasciste, fără să se oprească în fața focului dușman, sergentul Luchian Șerban secera cu rafalele grupei sale de mitraliere pe artileriștii fasciști de la tunuri și pe cei care se retrăgeau în dezordine spre sat. Urmărindu-i cu impetuozitate, sergentul Luchian, cu mitraliera în spate, a încercat o nouă schimbare de poziție. O mină de aruncător însă a explodat chiar pe piesă. Așa a căzut la datorie bravul sergent Luchian !... Un picior de la afetul mitralierei l-a lovit și pe sublocotenentul de rezervă Tănase, care ataca în fruntea plutonului său. În vîltoarea luptei a căzut și sublocotenentul de rezervă Cristea, care îmbărbătîndu-și plutonul striga : „Înainte, băieți ! Nu vă lăsați, să punem mîna pe tunuri !...“ Și așa, Compania 6 și Batalionul 2 continuau vijelios atacul spre fundul văii. Ajunși în sat, folosind cu dibăcie grupurile de case, curțile, șurile, plutoanele Companiilor 6 și 7 au asaltat din flanc și din spate poziția artileriei fasciste, dar n-au mai găsit acolo decît cîțiva fasciști ascunși după scuturile tunurilor, iar în jurul pieselor de artilerie, reduse la tăcere, o mulțime de răniți. Restul o luaseră la fugă, pe vale, spre satul Borșa. Inamicul nu reușise să-și scoată din poziție decît un singur tun. Două tunuri grele, trei obuziere, patru aruncătoare grele, două tunuri antitanc, precum și 32 de chesoane și căruțe cu muniții și material de transmisiuni au fost capturate pe poziție. Sătenii din Feiurdeni au respirat ușurați ; fasciștii au fost alungați. Îndeplinindu-și misiunea, regimentul se îndrepta acum spre obiectivul zilei — înălțimea cu cota 491.

De atunci au trecut 20 de ani. Ca fost participant la aceste lupte îmi stăruie și azi vii în minte faptele multor viteji din Regimentul 34 infanterie. Eroismul și abnegația, curajul și bărbăția, de care au dat dovadă, spiritul de sacrificiu în lupta aprigă cu dușmanul, pentru eliberarea țării de cotropitorii hitleriști n-au fost zadarnice. Idealurile pentru care fiii poporului au luptat pînă la sacrificiul vieții, au fost împlinite. Sîntem mîndri că prin lupta noastră am contribuit la crearea viitorului fericit al Romîniei socialiste de astăzi.

General-major în rezervă
ION N. BOTEA

ELOGIU CELOR DOUĂ DECENII!

ŞTIINŢA POMICOLĂ ÎN PLIN PROGRES!

de academician TEODOR BORDEIANU

În cele două decenii de la eliberare, ştiinţa din ţara noastră a cunoscut un puternic avînt în toate sectoarele economiei naţionale. Născută şi dezvoltată în anii regimului nostru democrat-popular, ştiinţa pomicolă romînească a adus un aport deosebit de preţios la îmbunătăţirea sortimentelor de pomi şi arbuşti fructiferi, la valorificarea economică a terenurilor în pantă din zona dealurilor prin plantaţii de pomi, la crearea unor importante bazine pomicole specializate şi la aplicarea în livezi a unui complex de măsuri agrotehnice elaborate pe bază de studii şi cercetări.

Progresele deosebit de mari realizate de ştiinţa pomicolă romînească în cei 20 de ani de la eliberare se datoresc condiţiilor materiale deosebit de favorabile create de partid şi statul democrat-popular, condiţii care au asigurat muncii de cercetare o înaltă eficienţă. Printre aceste condiţii se impune să fie evidenţiată atenţia deosebită acordată de partid şi guvern pregătirii specialiştilor cu studii superioare în pomicultură în cele trei facultăţi de horticultură de la Bucureşti, Iaşi şi Craiova, înfiinţate în această etapă.

O condiţie esenţială pentru dezvoltarea ştiinţei pomicole romîneşti o constituie crearea în anii de democraţie populară a Institutului de Cercetări Horti-Viticole şi a staţiunilor experimentale dotate cu vaste cîmpuri experimentale, cu laboratoare utilate cu cele mai moderne aparate şi utilaje, cu sere, depozite pentru păstrat fructe, precum şi cu maşini la nivelul tehnicii mondiale.

Prin lucrările ştiinţifice pe care le elaborează, cercetătorii din sectorul pomicol îşi aduc aportul lor la dezvoltarea şi întărirea prestigiului internaţional al ştiinţei pomicole romîneşti. Lucrări clasice ca „Pomologia R.P.R.", elaborată în cadrul Academiei R.P.R. în anii de democraţie populară, contribuie la cunoaşterea şi strîngerea legăturilor de bună înţelegere şi prietenie cu oamenii de ştiinţă din alte ţări, şi la întărirea eforturilor pe care ţara noastră le face în lupta pentru pace.

Ca unul care mi-am desăvîrşit formaţia ştiinţifică, am înregistrat cele mai frumoase realizări şi am avut mari satisfacţii în anii puterii populare, alături de toţi cercetătorii din sectorul pomicol, întîmpin marea sărbătoare a poporului nostru cu recunoştinţă faţă de partid şi guvern pentru condiţiile deosebit de favorabile create muncii noastre ştiinţifice şi îmi exprim hotărîrea de a desfăşura în viitor o activitate şi mai rodnică pentru a putea răspunde cît mai bine încrederii ce mi se acordă.

UN BILANŢ RODNIC

de acad. prof. dr. E. BĂDĂRĂU
directorul Institutului de Fizică al Academiei R. P. Romîne

Bilanţul înfăptuirilor noastre la a XX-a aniversare a eliberării patriei este deosebit de rodnic. El ilustrează, în modul cel mai strălucit, succesele istorice obţinute de către poporul nostru.

Partidul şi guvernul nostru acordă o atenţie deosebită cercetării ştiinţifice, a cărei dezvoltare planificată şi multilaterală, orientată spre obiective legate de progresul economiei naţionale, o transformă într-o nemijlocită forţă de producţie.

Ca şi în celelalte sectoare, cercetările din domeniul fizicii au cunoscut în ultimii 20 de ani o dezvoltare fără precedent. Au apus pentru vecie vremurile grele în care îşi desfăşurau activitatea, în regimurile trecute, puţinele centre de cercetări din ţara noastră, concentrate aproape numai în cadrul cîtorva catedre de fizică din învăţămîntul superior, conduse de oameni de ştiinţă pasionaţi, dar lipsiţi de condiţii corespunzătoare.

În anul 1948 a fost înfiinţată Academia R. P. Romîne în cadrul căreia au început să funcţioneze institutele de Fizică şi de Fizică Atomică, cu filiale la Iaşi, Cluj, Timişoara, care reprezintă puternice unităţi de cercetare, cu personal ştiinţific şi tehnic numeros, de înaltă calificare, înzestrate cu instalaţii şi aparatură moderne.

Cercetările asupra corpului solid, gazelor ionizate, cele din cadrul spectroscopiei, acusticii, fizicii teoretice etc., efectuate în cadrul Institutului de Fizică au condus la obţinerea unor rezultate ştiinţifice fundamentale şi au contribuit la dezvoltarea unor aplicaţii în domeniul semiconductorilor, al dispozitivelor ionice, analizei spectrale şi altele.

Răspunzînd grijii permanente acordate de partid, cercetătorii din domeniul fizicii, mobilizaţi în jurul sarcinilor trasate de Congresul al III-lea, nu-şi precupeţesc eforturile în vederea realizării şi depăşirii planului de cercetări, planului tehnic de stat, planului de aplicaţii industriale, aducînd cu abnegaţie şi entuziasm aportul lor la construcţia şi desăvîrşirea socialismului în patria noastră.

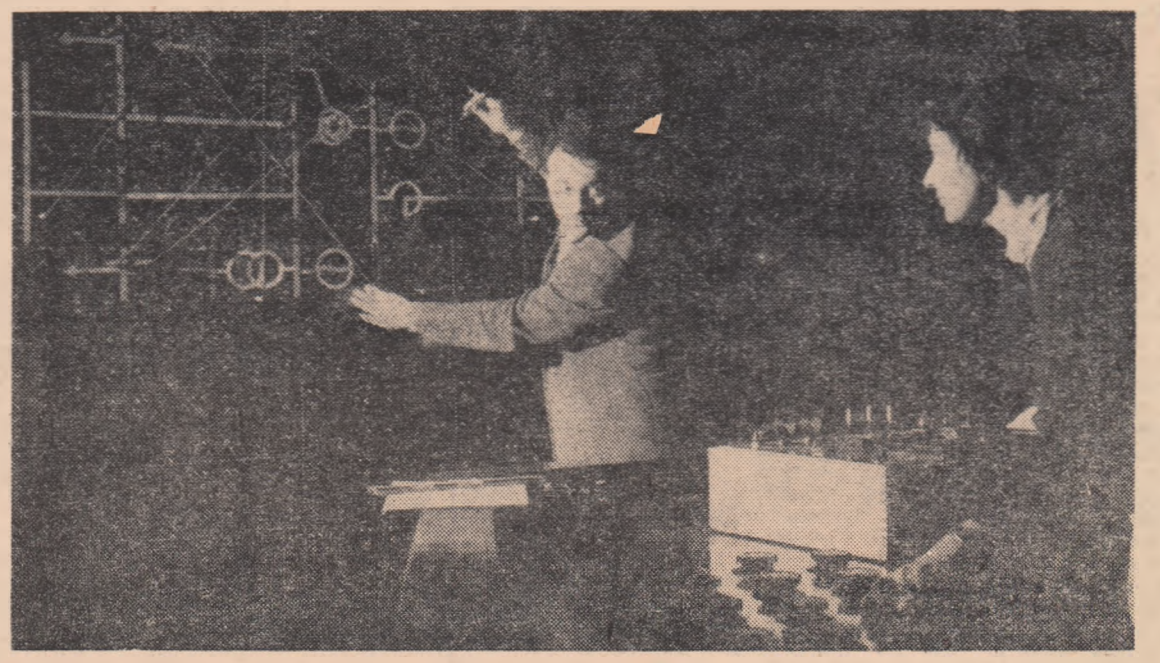

Institutul Politehnic din Timişoara. În laboratorul de canale şi reţele electrice, studenţii urmăresc pe model de reţea circulaţia puterilor într-un sistem energetic

23 AUGUST

(Urmare din pag. 1)

Un exemplu care demonstrează interesul manifestat de oamenii muncii pentru îmbogăţirea nivelului lor de cunoştinţe îl constituie cele 40 de milioane volume împrumutate în cursul anului trecut de la bibliotecile din sistemul Aşezămintelor culturale.

Rezultate remarcabile au fost obţinute în ceea ce priveşte răspîndirea şi pătrunderea filmului la sate. Dacă în 1948, în mediul sătesc nu exista cinematografie, astăzi ne putem mîndri cu aproape 5 000 de instalaţii cinematografice care deservesc cu filme peste 8 000 de localităţi.

Arta populară romînească se bucură de aprecieri nu numai în ţară, ci şi peste hotare. Mişcarea artistică de amatori a căpătat o amploare atît de mare încît astăzi numără circa un milion de membri cuprinşi în 40 000 de formaţii. Numai în perioada celui de al VII-lea Concurs s-au prezentat 300 000 de spectacole la care au asistat 80 milioane de spectatori. Numeroasele elogii aduse artei şi folclorului nostru în străinătate sînt mărturii ale prestigiului de care se bucură cultura şi arta din patria noastră.

Poporul nostru întîmpină glorioasa aniversare a eliberării cu hotărîrea de a lupta neobosit în vederea traducerii în fapt a Directivelor celui de al III-lea Congres al P.M.R. Strîns uniţi în jurul partidului, oamenii muncii de pe întreg cuprinsul ţării îşi reafirmă, cu acest prilej, hotărîrea fermă de a-şi spori eforturile în sectoarele unde activează, de a contribui şi mai mult la creşterea avuţiei naţionale pentru desăvîrşirea construcţiei socialiste în ţara noastră, pentru pace în lume şi prietenie între popoarele din lumea întreagă.

Astronomia după 20 de ani

de prof. univ. CĂLIN POPOVICI
şef al secţiei de astrofizică a Observatorului din Bucureşti

Avîntul general care a însufleţit în ultimii douăzeci de ani propăşirea ţării noastre în toate domeniile s-a vădit la fel de intens şi în dezvoltarea ştiinţei în R. P. Romînă. Grija arătată de conducerea de partid şi de stat pentru această dezvoltare se poate ilustra prin nenumărate exemple. Astfel, în ceea ce priveşte astronomia, Observatorul Astronomic din Bucureşti al Academiei Republicii Populare Romîne a avut cinstea să primească în toamna anului 1956 vizita unor personalităţi marcante din conducerea de partid şi de stat, în frunte cu tovarăşul Gheorghe Gheorghiu-Dej. Cu ocazia acestei vizite înalţii oaspeţi au discutat cu directorul Observatorului şi cu şefii de secţie şi de sectoare probleme legate de dotarea şi dezvoltarea instituţiei şi de colaborarea la Anul Geofizic Internaţional. Ulterior Observatorul Astronomic a obţinut noi şi importante instrumente, s-au dezvoltat noi secţii şi sectoare de lucru şi numeroşi tineri cercetători au fost numiţi în posturi nou create. Personalul ştiinţific al Observatorului a crescut de zece ori, personal pregătit în cadrul noii grupe de specializare în astronomie de la Facultatea de Matematici-Fizică a Universităţii din Bucureşti (înfiinţată în 1949). O revistă bianuală pentru publicarea lucrărilor de astronomie apare acum regulat şi noi direcţii de cercetare au fost abordate cu succes. Această dezvoltare a cuprins şi observatoarele din provincie de la Cluj şi Iaşi şi un nou observator a luat fiinţă la Timişoara. Prezenţa ţării noastre în numeroase lucrări astronomice de colaborare internaţională, în domeniul astronomiei (cataloage stelare, problema timpului), în studiul Soarelui, a sateliţilor artificiali, în studiul stelelor variabile etc. sînt dovezi grăitoare a nivelului înalt la care a ajuns ştiinţa astronomiei în timpul celor 20 de ani care au trecut de la măreţul act de la 23 August 1944.

„VICTORIA" DIN LENAUHEIM

„Victoria" e numele gospodăriei noastre. Cînd l-am ales ne-am gîndit la simbolul scump pe care-l conţine: biruinţa asupra lumii vechi dar şi aceea de fiecare zi a tot ce e înapoiat în gîndire, lupta pentru formarea unor deprinderi şi raporturi noi, aşa cum o cere titlul de colectivist. Victorie i-aş zice traiului pe care ni l-am făurit, bogăţiei, setei de viaţă şi de frumos, care s-au născut sub ochii noştri în cei 16 ani de existenţă ai gospodăriei.

Am fost pînă acum 20 de ani o comună oarecare de care nu ştia nimeni altceva decît că aici se născuse Lenau. Colectiviştii au păstrat, mai bine ca oricine în trecut, memoria poetului tribun şi în semn de omagiu i-au transformat casa natală în muzeu. În aceeaşi clădire este însă şi expoziţia-muzeu a gospodăriei şi cine o vizitează pătrunde în a doua existenţă a comunei. Ea începe la 31 iulie 1949, cînd a luat fiinţă gospodăria agricolă colectivă „Victoria". Ea face comunei noastre un renume care atrage aici, în fiecare an, peste 30 de delegaţii din toate continentele. Colectiviştii au dezlegat băierile pămîntului, arîndu-l, semănîndu-l şi fertilizîndu-l după ştiinţă. Producţia curentă de grîu a anului 1948 era de 800 kg la hectar. Ea s-a ridicat neîncetat şi, după cinci ani, tot în mod curent, a devenit dublă, iar în următorii ani s-a triplat. Porumbul ne dă cel mai mult măsura posibilităţilor de care dispunem. Anul trecut am obţinut, pe mari suprafeţe, un vagon de ştiuleţi la hectar. Toate astea le văd, va să zică, cei care ne vizitează. Anume că n-am adus din altă parte bogăţia, că am făcut-o aici din pămîntul pe care părinţii au îndurat lipsuri, dar asupra căruia ne-am aplecat cu alţi ochi, cu altă judecată şi negreşit cu alte instrumente.

Fermele de animale ne aduc jumătate din venitul anual. Avem 800 de taurine şi 2 500 de porci. Anul trecut, în casele colectiviştilor au intrat 40 de vagoane de cereale şi 2,5 milioane lei. Se pot spune multe astăzi şi despre cultura nouă a Lenauheimului. Avem multe formaţii proprii, iar orchestra semisimfonică, înzestrată şi echipată de gospodărie, n-are egal pe regiune.

Cu 16 ani în urmă, cîţiva colectivişti scriau ziarului regional că intrarea în gospodărie e un moment de răscruce în viaţa lor, că aceasta-i ziua pe care o aşteptau de atîta vreme şi mulţumeau partidului că le-a deschis ochii şi le-a luminat calea.

Viaţa noastră din ultimele două decenii întăreşte sensul acestor cuvinte pline de căldură.

VIOREL UIBARIU
Erou al Muncii Socialiste preşedinte al gospodăriei agricole colective „Victoria"-Lenauheim

FINALA CELUI DE-AL VII-LEA CONCURS

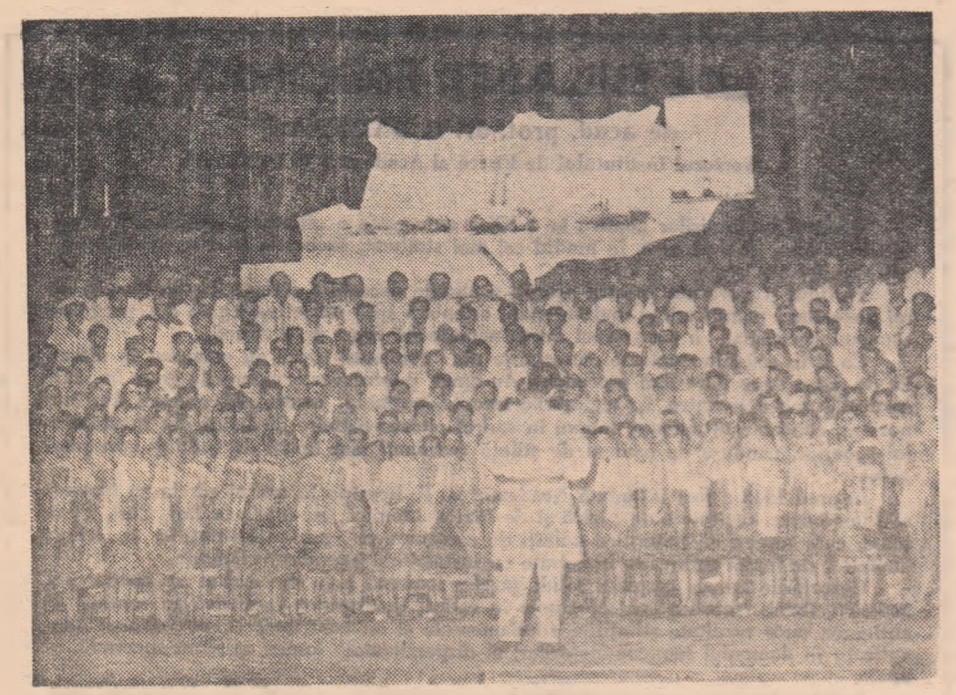

Corul Căminului cultural din Fierbinţi, regiunea Bucureşti

PARADA TALENTELOR

Ca participant, în calitate de membru al juriului, la toate concursurile anterioare ale artiştilor amatori, trebuie să mărturisesc de la început profunda satisfacţie pe care am încercat-o urmărind această prestigioasă finală. Mişcarea artiştilor amatori a cărei permanentă ascendenţă e jalonată de fiecare din trecutele concursuri, a atins astăzi, în sărbătoresc an XX, o amploare la care nici nu gîndeam cu ocazia primului asemenea concurs. Şi — ceea ce nu e mai puţin important — aceeaşi ascendenţă se vădeşte şi în privinţa nivelului interpretativ al formaţiei. Artiştii amatori au urcat an după an treptele măiestriei, călăuziţi cu pricepere — şi ea mereu crescîndă — de o întreagă armată de inimoşi instructori. Rîvna, pasiunea, dăruirea lor — artişti şi instructori — şi-a găsit exprimarea în această finală de concurs, adevărată apoteoză a unei măreţe întreceri care a însumat peste 700 000 de mesageri ai artei noastre populare.

Este pentru mine un prilej de mare mulţumire să constat încă o dată, prin varietatea de genuri artistice cu care s-au înfăţişat finaliştii, resursele inepuizabile de talent ale poporului nostru. Prin grija atentă a partidului nostru, tuturor acestor aptitudini li s-au deschis larg porţile spre împlinire.

M-au încîntat şi chiar m-au uimit unele spectacole, încît uneori, fără să-mi dau seama, ieşeam din rezerva impusă de calitatea de membru al juriului şi îmi uneam aplauzele cu cele ale unor săli mereu împlinite pînă la refuz de un public entuziast.

Admirabilă demonstraţie a talentelor ce apar necurmat în izvorul viu al artei noastre populare au fost formaţiile în care au urcat alături pe scena de concurs de la bunici şi pînă la nepoţi. Cu greu pot fi redate prin grai coloritul costumelor, cu apele pe care le fac la fiecare învîrtitură a dansatorilor. Evoluţia complexelor ansambluri folclorice — în ale căror programe s-au îmbinat la un mod superior de interpretare, diferite genuri ale bogatelor noastre tradiţii populare — constituie o altă mărturie a dezvoltării artei amatoare care a ajuns la forme noi, mature de exprimare.

Oamenii de artă în majoritate legaţi, prin ajutorul pe care-l dau în repetate rînduri, de formaţiile amatoare, au primit cu profundă satisfacţie această finală care a însumat tot ce are mai bun arta noastră amatoare, care a demonstrat încă o dată că titlul de artist amator, este el însuşi echivalent cu o distincţie.

COSTACHE ANTONIU
Artist al Poporului

STRĂLUCIRE

Ce-aş putea spune c-a fost mai întîi ?

Întîi de toate au fost culorile. Parcă un vînt cu fluturi şi canari şi prigorii, ridicat din toate colţurile ţării, din poeni, din brazdă udată de izvor şi din cîmpia iubită de dropii, a pătruns, într-o clătinare de pîraie sub lună, pe scena inundată de lumina reflectoarelor şi microexplozii-le electrice ale aparatelor de fotografiat. Sufletul şi inima noastră au priceput că vin din legendă — şi-am simţit cum ne atinge aripa frămîntată de vijelii a tuturor vremilor trecute, precum am simţit şi liniştea împăcată a timpului nou din care descindeau fetele şi flăcăii urcaţi pe pardoseala de scînduri din faţa noastră, ca să ne încînte şi să ne vrăjească.

Născute din adînc de veac şi şlefuite neîncetat de generaţii, cîntecele şi jocurile, împletindu-se ca firul de arnici în ie, au picurat în noi bucurie, nostalgie, dor şi sete de viaţă. Şi n-am ştiut cine sînt cei mai buni dintre cei foarte buni, pentru că toţi deopotrivă, flăcăii şi fetele, bărbaţii şi femeile, veniţi din toate regiunile să se întreacă în finala Concursului artiştilor amatori, organizată în cinstea Anului XX, s-au arătat a fi pe treapta de sus a frumosului, între graniţele desăvîrşirii. Tropotul, ca o ploaie mănoasă al căluşarilor, furtuna clopoţeilor de la gleznele băieţilor, amintind de zvonul drumurilor cu sănii, nu se pot uita niciodată. Unda curgînd din tulnicele fetelor din Apuseni, răscolitoare şi tulbure ca asfinţiturile în pădurile de brazi, gîlgîitul cavalelor, glasul viorilor, strigăturile de horă şi fabuloasele oraţii de nuntă din Maramureş, au fermecat spectatorii.

Dar îmi dau seama că această largă manifestare a geniului popular, demonstraţia uriaşă de forţă, vitalitate şi acut simţ al artei, nu poate fi fragmentată şi înfăţişată secvenţă cu secvenţă. Împărţirea dăunează, rupe şi ştirbeşte din strălucire.

Trebuie subliniat în mod deosebit că Festivalul artiştilor populari a fost în primul rînd un cîntec de slavă închinat Partidului Muncitoresc Romîn, cel dintîi făurar de frumuseţi al ţării. Muncitori şi colectivişti — din Săvineşti, unde migala, iscusinţa şi tehnica modernă preschimbă în tone de bunuri petrolul şi eşarfa albastră a gazului subpămîntean, sau din Ciocăneştii Bărăganului, unde pîinea se coace în cuptorul verii şi e plămădită cu soare şi cu lumină — evoluînd cu eleganţă, supleţe şi sobrietate, fie pe scena concursului, fie pe estradele din parcurile Bucureştiului împodobit de sărbătoare, au rostit, ca într-un cor uriaş, cu rezonanţe multiple spre toate zările, poemul vieţii noi scris de întreg poporul.

Şi a fost totodată un imn închinat Anului XX — cunună de aur a marilor noastre victorii.

FĂNUŞ NEAGU

FLUIERUL

Spune-mi lună cum l-ai vrăjit ?
Cînd l-ai făcut, pe cine-ai iubit ?
Apele ţării curg prin el albastre,
Pe după gleznele noastre.

Glasul mi se preface umblet de ciute,
Neştiutoare cum să sărute.
Dar vin căluşarii clătinînd pămîntul
Şi-mi fac de aur, de lună, cuvîntul ;
Cînd, toate aripile prin cer se desfac
Mă roagă să mă uit şi să tac.

Trece Dunărea şi mi-i atinge, —
Fluierul din stele se prelinge ;
Se rupe din creanga de fag
Şi le face din sunete prag.

...Vin fetele iuţi ca albinele —
Fluierul le deşartă fîntînile ;
Vin jucătorii cu ţara de-o samă,
Fluierul ne-o laudă ca pe-o mamă.
Şi prin August, cu pîini în amiază
Pe ape de fluier, libertatea dansează...

ION CRÎNGULEANU

Taraful Casei raionale de cultură din Vînjul Mare-Oltenia.

NICULIŢĂ BILEA
micul dansator, în vîrstă de 5 ani, din comuna Lunca, regiunea Braşov.

AL FORMAȚIILOR ARTISTICE DE AMATORI

PETRU ISTRATE
membru al corului Casei raionale de cultură din Năsăud.

EUGENIA TICU
solistă vocală de la Casa raională de cultură Strehaia.

Ritm și culoare

I-ați văzut pe dansatorii din Negrești ? Dacă nu, vă voi povesti despre un basm colorat. O armonie subtilă de alb, de verde, de cafeniu și de roșu punctată ici și colo cu negru. Fote, bundițe, ii, basmale purtate de fete și flăcăi mîndri de portul, de jocul și de viața lor nouă. Dar asta ce-i ? Intră în scenă o pălărie oșană. E mare, de carton și se oprește în mijlocul scenei. O clipă. Apoi se duce mai departe. Dar nu înainte de a lăsa doi dansatori. Înalți de-o schioapă, ei continuă în duo dansul ritmic, tropotit al fraților lor mai mari care vor reveni în scenă pentru a continua jocul. Suita de dansuri din Oaș, pe care cu măiestrie artistică a pus-o în scenă instructorul Gavril Ghiur, se bazează pe ritm. Ritmul bătăilor din călcîie și din palme, al țipuriturilor care marchează trecerea de la un desen scenic la altul, al combinațiilor neașteptate de culori. La fiecare întoarcere a dansatorilor cu fața ori cu spatele, alte armonii în cromatica costumelor. Și fiindcă totul trăiește sub imperiul deplinului bun-gust în dansul formației Casei de cultură din Negrești, și ieșirea din scenă s-a petrecut în mod artistic.

Dansatorii, prinși de mîini, ca într-un lanț viu, au ieșit prin dreapta și prin stînga, în timp ce copiii au continuat o clipă jocul. Era parcă simbolizarea faptului că la Negrești, ca în toată țara de altfel, generația cea nouă preia făclia tradiției și o urcă pe trepte înalte, luminoase.

LIANA MAXY

Scenă din spectacolul brigăzii artistice de agitație prezentat pe scena concursului de amatorii căminului cultural din Slobozia-Găești, regiunea Argeș

OASPEȚI DE PESTE HOTARE DESPRE FINALĂ

ALBERTO PAPARISTO (R. P. Albania), director al Teatrului de operă și balet din Tirana : Văd în acest concurs o veritabilă oglindire a modului de dezvoltare a culturii în R.P.R. Participarea pe scena aceluiași concurs a unor mase largi de muncitori, colectiviști și intelectuali, a unor formații corale, orchestrale sau de dansuri de valoare sensibil egală din fiecare regiune, este dovada unei largi preocupări pentru culturalizarea maselor. Ceea ce m-a impresionat a fost nu numai numărul impunător de participanți la această finală, ci în special nivelul ridicat artisticește al interpretării. Acest concurs a fost încă o grandioasă manifestare a entuziasmului cu care poporul romîn întîmpină cea de a 20-a aniversare a eliberării patriei sale.

JIVKA VICIKOVA (R. P. Bulgaria), director al Casei centrale a creației populare : Concursul al VII-lea al formațiilor artistice de amatori cuprinzînd o imensă masă de oameni, a devenit o adevărată sărbătoare populară. Dăruirea cu care dansează artiștii amatori, bucuria și sinceritatea interpretării lor m-au emoționat. Unele din aceste formații ar putea concura cu cele profesioniste. Am remarcat, de asemenea, corurile și fanfarele cu vechi tradiții.

MANG IU (R. P. Chineză), director adjunct al Ansamblului central de cîntece și dansuri : Felicit din inimă și mulțumesc artiștilor amatori care ne-au făcut cunoștință, într-o interpretare deosebită, cu minunatele tradiții ale folclorului romînesc și totodată cu realitățile din Romînia exprimate în cîntecele închinate partidului și entuziasmului poporului care-și construiește o viață nouă.

LI GEN U (R. P. D. Coreeană), compozitor : Am ascultat foarte multă muzică din bogatul folclor romîn. M-au impresionat în special orchestrele populare, fanfarele, soliștii și bineînțeles dansatorii. De la cel mai tînăr la cel mai vîrstnic, artiștii amatori îți umplu sufletul cu energia, dăruirea și talentul lor. Ascultînd corurile care interpretează cîntece despre 23 August, despre patrie, despre partid, simți că artiștii cîntă viața lor nouă, pe care ei înșiși o construiesc.

BANCZI PALL (R. P. Ungară), șef de sector la Casa centrală a creației populare, Budapesta : Remarc în primul rînd că aici, pe scena finalei, am întîlnit folclorul viu, autentic. M-am întîlnit cu minunatul și atît de deosebitul port romînesc, cu muzica și jocul popular interpretate de adevărați artiști. Vreau să mai adaug că m-a impresionat buna organizare a acestui concurs. Faptul că fiecare regiune prezintă cîte un spectacol pe care apoi îl repetă pe una din estradele Capitalei, este un succes și în același timp o dovadă că arta amatoare i-a cucerit nu numai pe cei care o practică, ci și pe masele largi de spectatori

IVAN RIUMIN (U.R.S.S.), inspector în Ministerul Culturii : Aproape 18 000 de artiști amatori, numeroase formații cu variate stiluri de interpretare sînt mărturii ale unei mișcări artistice de masă în continuă dezvoltare. Am remarcat în special corurile și formațiile coregrafice. Izvorîte din inimă, cîntecele și dansurile acestora sînt emoționante. Am apreciat îndeosebi jocurile bărbătești și ne-au impresionat mai ales cele care au întrunit mai multe generații. Ele sugerează frumusețea și forța tradiției populare. Brigăzile artistice de agitație au interpretat programe interesante, atrăgătoare, ancorate în actualitate. Mi s-au părut deosebit de sugestive cele care s-au inspirat din realitatea satului colectivist.

FLOREA T. LICĂ
cântăreț din Pădureți-Vitănești, regiunea Argeș

Ansamblul folcloric de cîntece și dansuri al Casei raionale de cultură Bistrița, regiunea Cluj

INALTĂ MAIESTRIE

Timp de nouă zile, scena Teatrului C.C.S. din București a fost inundată de înalta măiestrie a celor aproape 18 000 artiști amatori care au înfățișat, în cîntec, joc și port, neasemuitele frumuseți ale tezaurului artei noastre popalare, iar sala — de admirația miilor de spectatori pe deplin cuceriți de fermecătoarele programe ale formațiilor finaliste. Sute de reporteri, fotografi, operatori de la cinematografie și televiziune au încercat să consemneze într-un fel sau altul acest eveniment, însă forța creatoare a mișcării artistice de amatori nu poate fi cuprinsă în întregime nici în cuvinte, nici în imagini.

Pe scena finalei au apărut, învesmîntați în minunate costume, artiștii amatori din Ardusat, de la palatele culturii din Ploiești și Pitești, taraful din Vînjul Mare (Oltenia) și cel al copiilor din comuna Băișești (Iași), fanfara din Cosmești-Huși, corurile din Fierbinți (București) și Ceuaș (Mureș-Autonomă Maghiară), colectiviștii din Lueriu-Reghin.

Cîntece închinate partidului și țării, vieții noi pe care o trăiesc azi oamenii muncii din patria noastră și-au aflat locul în fiecare program și alături de ele — prelucrări ale frumoaselor noastre cîntece populare. Am ascultat piese corale de Ion Vidu, Gh. Cucu, I. Chirescu, Gh. Dumitrescu, Gh. Bazavan și M. Neagu. De mult succes s-au bucurat și piesele corale de J. Brahms, John Dawland, K. M. Weber, Claude de Jeune interpretate de corurile palatelor de cultură din Pitești și Ploiești, Năsăud-Cluj, Ardusat-Maramureș, Alămor-Brașov, Topoloveni-Argeș.

M-a impresionat prezența, pe scena concursului, a unor coruri masive de 150-200 persoane și a grupurilor vocale, acompaniate de mici formații instrumentale ca cele din Caracal-Oltenia, Turnu-Măgurele-București, Hîrșova-Dobrogea și multe altele.

În tot timpul desfășurării finalei am văzut miile de spectatori alăturîndu-se bucuriei artiștilor de pe scenă, aplaudînd și exprimîndu-și admirația față de vigurosul talent al poporului nostru, mîndria vremurilor noastre noi, socialiste.

CAROL LITVIN
dirijor al orchestrei simfonice a Radioteleviziunii

DOUĂZECI DE AN

CULTURA ÎN SATUL NOSTRU

Vorbesc aici ca învăţătoare şi ca directoare de cămin. Mi-am început viaţa de dăscăliţă într-un sat dobrogean. O şcoală cu lipitură pe jos, pe care o dregeam zilnic noi, învăţătoarele ; copii desculţi sau în tîrlici, dascăli şi elevi chinuiţi de foame. E adevărat că nu-mi place să-mi amintesc de asta dar e la fel de adevărat şi faptul că nu pot să uit. De acum 20 de ani, din august, tot ce-am amintit mai sus a devenit trecut. E un noroc că eram atunci în plinătatea puterilor, e un noroc că am putut să particip activ la toate marile schimbări ale satului. De mulţi ani educ generaţiile noi. Toţi elevii din clasa mea au promovat anul trecut. Numai un învăţător ştie cîte satisfacţii sînt în asta. Cei care au absolvit cu media nouă, au plecat în excursie. Şi sînt 70 la număr. Se spune despre copii că primul exemplu de hărnicie şi conştiinciozitate îl iau de la părinţi. Colectiviştii din Bod constituie un astfel de exemplu. Ei sînt iscusiţi crescători de animale, cultivatori de grîu şi de sfeclă. Ei sînt cei care au adus gospodăria lor în rîndul gospodăriilor din regiune care au cel mai mare fond de bază la suta de hectare. Aceasta le-a schimbat radical condiţia de viaţă. Dintre fiii de colectivişti plecaţi de aici din Bod la studii, cinci sînt astăzi ingineri, trei profesori, unul medic, iar altul asistent universitar. În prezent studiază în diferite facultăţi 23 de studenţi care au făcut şcoala elementară în Bod.

Mi-a plăcut ca învăţătoare să-i văd pe copii făcîndu-şi planuri, fiindcă eu ştiu mai bine cît de certă le e înfăptuirea. Dar îmi place tot atît de mult, ca directoare de cămin, să-i văd pe cei maturi clarificîndu-şi nedumeriri străvechi, modificîndu-şi optica de viaţă. Sînt la noi oameni pe care i-au ros cîndva prejudecăţile, eresurile, ignoranţa şi care devorează acum, cu o sete greu de descris cartea. Cei mai buni cititori din sat, Gheorghe Tomi şi Alexandru Bibo sînt simpli îngrijitori de animale. De la începutul anului s-au citit 8 400 de volume şi asta înseamnă opt cărţi pe cap de cititor. E o colectivistă, Coca Victoria, care citeşte deosebit de mult. Ea are bibliotecă de casă şi face lecturi în grup cu toate vecinele. Aproape 300 de femei fac lectură în grup în Bod. Cine ştie cît de limitată, de anonimă le era înainte existenţa, să recitească aceste rînduri. Sînt azi în comună 38 de biblioteci personale şi din rîndurile colectiviştilor bibliofili a pornit şi chemarea „Pentru cea mai bogată bibliotecă personală".

Am insistat asupra cărţii, fiindcă ea are cea mai largă răspîndire în comună, dar adăugaţi cele 130 de manifestări culturale anuale, la care participă 12 000 de spectatori, filmul care atrage 20 000 de spectatori, învăţămîntul agrozootehnic de masă, cele nouă formaţii artistice cu 240 de artişti amatori, şi veţi avea imaginea aproape completă a ofensivei culturii în viaţa Bodului, la capătul celui de al doilea deceniu.

VALERIA BALTĂ
directoarea Căminului cultural din comuna Bod, regiunea Braşov

CE MI-A DAT MIE SOCIALISMUL

Sînt un om simplu, un ţăran c
trăiesc în comuna Almăj, regiun

Doresc să arăt în cîteva cuvin
simt eu acum în preajma marii
a poporului nostru, 23 August.

Eu cred că această zi măreaţă v
înscrisă cu litere de aur în isto
Fără 23 August, fără eliberar
jugul fascist nu s-ar fi schimbat
menilor muncii, n-ar fi fost cu p
atîtea înfăptuiri minunate.

Nu-i frumos ca omul să se laud
cum s-a schimbat viaţa mea în
Mai întîi, cînd am prins chiag în
rîmat casa bătrînească şi mi-am
camere şi pusă la punct din toate
A trebuit să ţin seama de gusturil
mele şi am cumpărat : mobilă, a
nă de cusut, de spălat rufe şi alte
s-au obişnuit soţiile noas e, ale c
sînt în colectivă, mi-am făcut o le
doi porci. De bună seamă că pent
buie să munceşti bine, să fii harn
minteri, dacă nu-ţi place munca, n
la masa ta.

Ca mine trăiesc mulţi colectiv
Gheorghişor, Constantin I. M. Ba
tieru şi mulţi alţii trăiesc viaţă a

Şi faţa comunei noastre s-a înno
cultural, şcoală de 8 ani. La noi în
de familii. Dintre acestea, 400 s-a
Este acesta un semn al traiului b
Pe vremuri, înainte de 1944, la A
rate de radio. Acum sînt 560 ş
cumpărat televizoare.

De aia zic că traiul nostru no
dăcina în acel 23 August de acum

Eu, ca tot omul din ţara noastr
întîmpin cu toată căldura şi re
sărbătoare de 23 August.

CIUCĂ
colectivi
regi

Fabrica de ulei „Unirea" din Iaşi

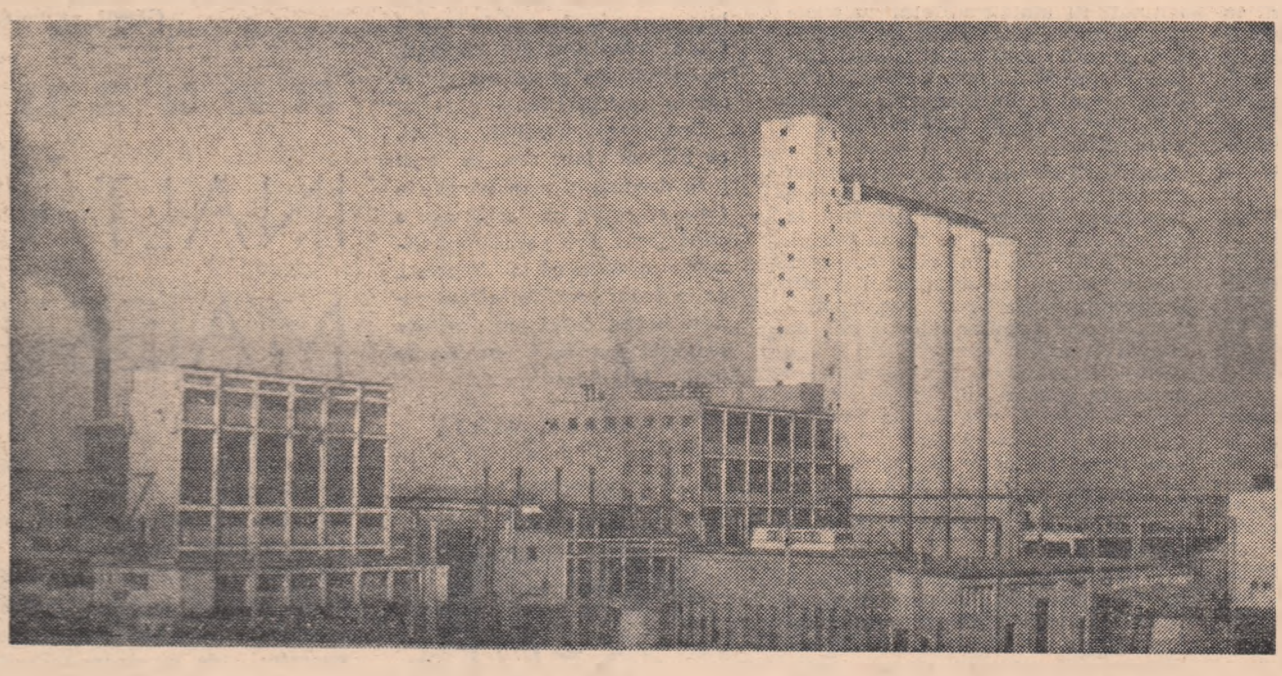

DE LA „LANZ" LA „U-651„

De aproape un deceniu şi jumătate activez în domeniul mecanizării. Mă uit acum în jur şi mă gîndesc la cîte sînt şi nu erau cîndva. În 1948 se punea prima cărămidă la centrul mecanic din Craiova. Erau numai cîteva tractoare şi din acelea, la o revizie severă, jumătate au fost date la retopit. De atunci asist la drumul victorios pe care l-a străbătut tractorul nostru romînesc, creaţie a industriei noastre, şi mesajul pe care muncitorii l-au trimis satelor, în fiecare an mai frumos şi mai puternic : I.A.R. 22 ; I.A.R. 23 ; K.D. ; UTOS-2 urmat de 26, 27, 650 şi 651. Ele au depăşit, de la primul tip, însuşirile tuturor mărcilor străine cu care burghezia „dotase" agricultura. Noul tractor dezvoltă o viteză mare, execută un volum sporit de lucrări, are o productivitate ridicată, realizează economii de piese şi carburanţi.

30 de tractoare avea S.M.T. Bîrca la înfiinţare. Astăzi numărul lor este de 393. Atunci nu exista nici o combină şi astăzi sînt 197. Nu existau semănătorile de porumb, utilajul de irigare de azi şi multe altele. Creşterea parcului de tractoare şi maşini a dus la scurtarea perioadei principalelor lucrări ceea ce a permis folosirea completă a momentului acela optim de care depinde succesul recoltei. Înaltul nivel tehnic al maşinilor cu care statul a înzestrat agricultura a cerut un nivel corespunzător de pregătire al mecanicilor agricoli. În ultimii ani au apărut pe lîngă S.M.T. şcoli profesionale. Anul acesta a absolvit prima promoţie de 190 de elevi. Ei au asemenea condiţii de studiu şi de viaţă cum nu mi-am putut imagina în trecut. Şcoală modernă, la care predau profesori de specialitate, cămin confortabil, cărţi gratuite. Practica o fac alături de cei mai buni lucrători din staţiune. Extinderea mecanizării agriculturii a influenţat direct soarta recoltei. Producţia de grîu la gospodăriile din raza S.M.T.-ului s-a dublat faţă de anii începutului, iar cea de porumb e de trei ori mai mare. Anul trecut, mecanizatorii noştri au făcut lucrări după toate cerinţele agrotehnicei. Şi iată că G.A.C. Bratovoieşti ne şi dă prima replică, realizînd pe 405 ha cultivate cu grîu un spor de producţie de 650 kg la hectar. Avem azi tractorişti formaţi la şcoala S.M.T.-ului ca Nicolae Vrăjitoru, Tache Chiroiu şi alţii, ale căror nume sînt prea binecunoscute în cele 40 de gospodării din raza S.M.T.-ului. Trei sferturi din efectivul nostru de tractorişti lucrează pe ogoarele pe care au copilărit şi aceasta constituie factorul moral de căpetenie în îndeplinirea misiunii de mecanizator. Ei sînt interesaţi de soarta producţiei agricole pe cît sînt şi colectiviştii. În decursul ultimilor trei ani mecanizatorii de la S.M.T. Bîrca au primit pentru depăşirile sistematice de plan premii în valoare de peste 600 000 lei.

Aş vrea să spun cîteva cuvinte şi despre felul în care s-a schimbat faţa satelor în aceşti 20 de ani. Ca deputat în Marea Adunare Naţională, mă întîlnesc adesea cu alegătorii mei din raioanele Băileşti şi Segarcea. Ei ridică probleme gospodăreşti care lasă să se întrevadă o grijă cu totul aparte pentru satul în care trăiesc, pentru buna lui gospodărire. Toate comunele din circumscripţia mea electorală sînt astăzi electrificate. La Bîrca şi Giurgiţa colectiviştii au ridicat teatre de vară. La Goicea Mare a apărut pe un teren supus cîndva inundaţiilor un parc de toată frumuseţea, cu teren sportiv şi colţ zoologic. Goicea Mică, cu care prima se află în întrecere, nu s-a lăsat mai prejos. Şi aici a fost construit un stadion. Cuvîntul nu-i pretenţios. Gîndiţi-vă numai cum au procedat. Ei au abătut cursul Desnăţuiului şi în albia lui au făcut stadionul. Fiecare colectivist a executat la această lucrare 13 zile de muncă. Cu contribuţia lor, a colectiviştilor, au apărut 80 de kilometri de şosele în comunele raionului Băileşti. Ei au sistematizat comunele, aliniind satul, sădind pomi şi flori. În fiecare primăvară acum înfloresc pe uliţi caişii.

ION DELCEA
Erou al Muncii Socialiste
director al S.M.T. Bîrca, regiunea Oltenia şi deputat în Marea Adunare Naţională

LUMINĂ

. Muncesc şi
ia.
a pe care o
ri naţionale

de-a pururi
ului nostru.
re de sub
ii viaţa oa-
se realizeze

buie să arăt
rii populare.
i, mi-am dă-
lta, cu şase
e de vedere.
enţiile soţiei
radio, maşi-
noi cu care
lor. De cînd
n fiecare an
acestea tre-
ceput că alt-
l bun nu stă

Almăj. Ion
nstantin Cu-

nălţat cămin
ă trăiesc 664
în case noi.
zic că este.
u trei apa-
şti şi-au

îşi are ră-
ni.
regătesc, să
ţa măreaţa

RIGORE
na Almăj,
tenia

DRUMUL MEU ŞI-AL ALTORA

Sînt dintre membrii fondatori ai gospodăriei colective. Am fost la început o mînă de oameni, dar hotărîţi şi dîrji, cei mai mulţi dintre ei foşti argaţi. Eu vă vorbesc acum despre mine dar vă vorbesc cu asta şi de ei. Gospodăria colectivă ne-a schimbat rînduiala din gîndire şi din viaţă, a schimbat feleşagul pămîntului. Aveam 35 de ani cînd am fost ales preşedinte. Şi ce ştia capul meu de moţ, crescut pe stei? M-au ajutat tot timpul comuniştii din sat. Ei, nu ştiu cum, dar descriau în aşa fel viitorul că el arăta întocmai ca prezentul de azi. Nu trebuie să fii pentru asta profet. Trebuie să ai încredere în cuvîntul partidului, fiindcă el izvorăşte dintr-o uriaşă experienţă de viaţă, dar şi din dragostea pentru noi, cei mulţi, cinstiţi şi harnici. Număram la început pe degete avuţia gospodăriei. Acum apucaţi-vă singuri şi număraţi bunuri care unul peste altul fac 28 milioane de lei. Asta ni-i averea obştească după 15 ani de muncă în colectiv. Odată, dacă veneai în Biled îndurai foamea. Cu ce să te îmbie argaţii? Să veniţi acum să ne vedeţi traiul, să ne cunoaşteţi ospitalitatea. În ogrăzile colectiviştilor sînt azi 500 de vaci, 1 000 de porci şi mii de păsări. De mine ce să vă mai spun? Am doi copii, amîndoi la casele lor, cu gospodării frumoase şi trainice. Celui mare, Iosif, i-am făcut o nuntă ca-n poveşti. Am invitat toţi colectiviştii. Am vrut să răzbun cu ea nunţile sărace ale moţilor, tinereţea şi dragostea mea furată. Am spălat cu nunta asta şi nu numai cu asta, nişte umilinţe vechi, a căror amintire mai răbufneşte şi azi. Aceeaşi mulţumire o încearcă colectivistul din Biled şi-atunci cînd cară acasă avansuri, cînd numără banii toamna, cînd intră în magazin cu toţi ai lui şi-i înnoieşte din cap pînă-n picioare. Jumătate din numărul membrilor gospodăriei, trec, după o socoteală a noastră, de un venit de 2 000 lei lunar.

Acum, dacă sînteţi curioşi şi vreţi să vedeţi satul ca-n palmă, să vă urcaţi oleacă în vîrful unuia din turnurile de siloz. O să zăriţi de acolo multe antene de televiziune. Să ştiţi că una este a lui Moga Petru, iar alta a lui Dumitru Ghilde, care au fost slugi, că eram cu douăzeci de ani în urmă, o mie de argaţi în Biled. Oamenii ăştia au primit anul trecut numai bani 6 milioane şi jumătate. I-au dat pe televizoare şi haine şi mobilă nouă.

Am cunoscut cu ei, alături de ei, trei vieţi. Una în care nu am fost socotiţi oameni, a doua în care am trăit bucuria omului slobod şi a treia în care mi-a fost dat să simt puterea colectivului, a ştiinţei şi a conştiinţei. Ea încununează azi nădejdile a zeci de generaţii de lucrători ai pămîntului.

SABIN BEC
preşedintele gospodăriei agricole colective din comuna Biled, raionul Sinnicolaul Mare

Construcţii noi pe litoral

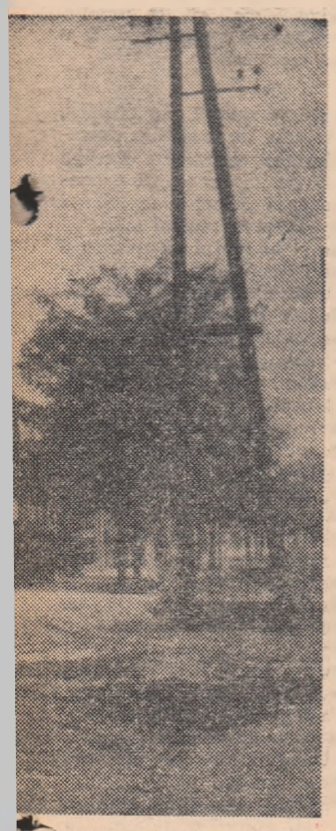

Casele noi şi luminoase ale colectiviştilor din Foeni, raionul Carei

SLAVĂ ŢĂRII MELE!

Mi-e dragă, sincer şi nespus, întreaga noastră Romînie!

Mi-e dragă, fiindcă, populată de oameni paşnici, harnici şi talentaţi, întreaga noastră patrie trăieşte azi din plin — la douăzeci de ani de la Eliberarea ei — vremuri de epocală renaştere.

La faima şi la gloria ei s-au adăugat şi se adaugă mereu, de douăzeci de ani încoace, mindre şi întregitoare mari biruinţi şi adînci satisfacţii, cîştigate prin luptă dîrză şi prin muncă modestă de către întregul nostru popor, condus cu înţelepciune de către partid spre desăvîrşirea construcţiei socialismului.

Cunosc, de asemenea, precum ştiu şi îndrăgesc toate binecuvîntatele plaiuri ale ţării, şi iubesc, aşijderea, Moldova noastră progresistă de ieri, după cum mi-e dragă, cu frumuseţile ei toate, cu cuceririle civilizaţiei şi culturii ei socialiste, Moldova noastră contemporană, grandioasă în înfăptuirile ei prezente şi profund increzătoare în celelalte înnoiri pe care i le hărăzeşte viitorul.

Am fost, în dese rînduri, pe drumurile ei mai vechi şi, îndeosebi, pe cele mai noi, străbătînd-o de sus, din creştetul Prislopului şi pînă la cheiurile portului fluvial al Galaţilor şi la şantierul giganticului Combinat siderurgic, care va produce anual circa 4 milioane tone de oţel, adică de 14 ori cît producea Romînia burghezo-moşierească.

Pe unde am fost, am îndrăgit şi dragi-mi sînt, prin emulaţia lor, muncitorii Uzinei metalurgice de pe şesul Ţuţorei, ce dau glas uriaşei orgi de ţevi sonore; iubesc pe cazangiii de la Nicolina şi, asemenea, stimez textilistele de la Ţesătura de la Moldova tricotaje, laborantele şi inginerele de la Fabrica de Antibiotice de la Valea Lupului, îi preţuiesc pe rafinorii de la Fabrica de uleiuri vegetale Unirea, pe cei de la Fabrica de prelucrare a maselor plastice şi pe cei de la Fabrica de mobilă, precum prieteni buni am la Bîrlad, la Fabrica de rulmenţi, în halele Atelierelor păşcănene, la S.M.T.-urile din Negreşti şi din Vaslui, în podgoriile Cotnarilor şi Huşilor. Mă încîntă vara, cînd dă spic maşcat cîmpia, cînd albe combine strălucesc în soare, cînd camioanele gonesc cu grîne, cînd brazde haşurează în lung de miriştі cîrduri de tractoare.

Salut cu plecăciune zidarii aflaţi sus, pe schelele blocurilor de pe malurile Bahluiului şi inima mi-e plină cînd văd salbe de colectivişti pe lanurile de la Movileni, de la Pribeşti şi Ruginoasa, cînd fetele de la Muncel s-adună seara la cămin, la repetiţii, cînd cîntă cei din Tătăruşi, şi sîrbe, cînd încing bătrîni şi tineri, toţi îndeolaltă, la Flămînzi.

Îmi place deseori cu arhitecţii să privesc machete de construcţii, să zăbovesc cu inginerii la planşete, să intru-n amfiteatre studenţeşti. Mi-e drag s-ascult prelegeri universitare, poveşti s-ascult la focuri de tabere pionereşti, elevii la chimie cum învaţă îi admir, să-mpart ţigarea cu pescarii de la Cîrja, cît să am răgaz, pe drumuri vasluiene mă abat şi fac popas la stîna colectivei din Tanacu, ori hodinesc la umbră în livada cu mere a Gospodăriei Agricole de Stat de la Strunga Paşcanilor.

Îmi bucur azi privirea, cătînd în Iaşi la'nalte coşuri de uzină, la siluetele şi proeminenţele atîtor mîndre blocuri, aplaud laolaltă cu sudorii, cu lăcătuşii şi cu fierarii, spectacolele de la teatru, mă întîlnesc la expoziţii cu ţăranii de la Ţibana şi intru ades în magazine cu legumicultoare de la Bosia şi Frăsuleni, sînt cu luare aminte la sesiuni ştiinţifice cînd iau cuvîntul savanţi şi preşedinţi de colective! Şi mă mîndresc firesc, cu ceferiştii harnici şi meşterii destoinici, cu cei ce tearnă netede asfalturi, cu brigadieri vestiţi în sporuri la recolte, cu doctori de nădeje, cu eminenţi profesori şi talentaţi artişti, cu agronomi de seamă şi academicieni iluştri, iar mai presus de toate, mi-e drag oraşul Iaşi, mi-e dragă ţara toată, căci pe-ale ei destine, stăpîni fiind acum, de douăzeci de ani, ales-am şi-i avem, neabătuţi şi vajnici, la a timpului proră, pe cei mai buni cîrmaci, pe comuniştі.

Pentru toţi aceşti prieteni pe care-i am, pentru toate frumuseţile lor morale şi pentru calităţile lor cetăţeneşti, pentru toate împlinirile de faţă ca şi pentru alte multe binecuvîntate teme'uri, aduc prinos de cuvenită laudă oraşului meu şi întregii mele ţări, puternică şi grandioasă în realizările prezente şi în cele viitoare, precum nu a fost niciodată!

ION ISTRATI

ŞTIINŢA în anii puterii populare

Pe timpul stăpînirii capitaliştilor şi moşierilor, în ziarele şi revistele vremii se puteau citi destul de des ştiri privitoare la „grija" guvernanţilor de atunci faţă de cultura şi ştiinţa din ţara noastră. Lăsînd la o parte aprecierile mieroase ale celor aflaţi direct în slujba Palatului şi a cercurilor guvernante şi reţinînd, aşa cum se cuvine, constatările unor oameni de artă şi cultură, a savanţilor şi specialiştilor dezinteresaţi şi obiectivi, putem reconstitui fidel tabloul acelor vremuri pentru totdeauna apuse. Un mare chimist din acele vremuri, Petru Poni, scria cu amărăciune: *„Nu avem nici colecţiuni, nici materialul cel mai elementar de experimentare, nici cărţi sau reviste din care să putem afla ceea ce alţii, mai fericiţi decît noi, lucrează în alte ţări. Nu avem nici măcar localul în care să putem lucra"*...

Dar chiar în acele condiţii grele, ţara noastră a fost totuşi prezentă în viaţa ştiinţifică internaţională prin realizările unor savanţi cu renume ca Gh. Marinescu în neurologie, Victor Babeş în bacteriologie, Ion Cantacuzino în medicina experimentală, Gh. Ţiţeica în matematici, Grigore Antipa creatorul hidrobiologiei romîneşti şi alţii.

Orînduirea instaurată în ţara noastră după eliberare oferă oamenilor de ştiinţă largi posibilităţi de afirmare, asigurîndu-le condiţii optime de lucru şi de trai.

Despre aceste condiţii vorbesc şi oaspeţi străini care ne vizitează ţara. Iată, de pildă, ce spunea nu demult J. Macbain Cameron, directorul Institutului de Patologia plantelor din Canada: *„Socotesc util schimbul de informaţii pricinuit de vizita mea în Romînia şi consider că el va contribui la dezvoltarea legăturilor ştiinţifice între biologii romîni şi canadieni... Îmi par remarcabile condiţiile de lucru ale cercetătorilor romîni. Ei au la dispoziţia lor vaste laboratoare cu utilaj modern"*.

Prin grija partidului şi guvernului, în anii puterii populare au fost înfiinţate în ţara noastră numeroase institute de cercetări. Numai Academia R. P. Romîne dispune, bunăoară, în prezent de 38 de instituţii de cercetare (institute, centre etc.), în care activează peste 1 500 de cercetători. În afară de aceasta, mai există peste 40 de institute de cercetări departamentale în care activează peste 3 000 de cercetători şi tot atîţia tehnicieni şi auxiliari.

ŞCOALA MATEMATICĂ ROMÎNĂ

Matematicile îşi găsesc azi o largă aplicabilitate nu numai în fizică, chimie ori cibernetică ci chiar şi în lingvistică. Şcoala noastră matematică, care numără printre reprezentanţii săi de frunte savanţi de renume ca Gh. Ţiţeica, Stoilov şi alţii, se bucură de un binemeritat prestigiu şi peste hotare. Matematicienii noştri au obţinut succese importante în geometrie, algebră, teoria funcţiilor, ecuaţii diferenţiale şi integrale etc. Vorbind despre realizările şcolii noastre matematice, învăţatul japonez Makoto Ohtsuka, profesor la Universitatea din Hiroşima, spune: *„Multă vreme am considerat că Finlanda este „Mecca" europeană a teoriei funcţiilor. Cunoscînd însă, mai bine activitatea matematicienilor romîni, constat că această „Mecca" s-a deplasat în Romînia... Am avut posibilitatea să cunosc personal pe elevii regretatului academician Stoilov. Eu preţuiesc îndeosebi condiţiile de muncă de care beneficiază matematicienii romîni de la Institutul de matematică al Academiei R. P. Romînă"*.

Succese însemnate au obţinut matematicienii romîni şi în alte domenii. Aşa, de pildă, într-o lucrare recentă privind logica matematică a cunoscutului matematician american P. Halmoş, un capitol întreg este rezervat cercetărilor întreprinse în acest domeniu de academicianul romîn Gr. Moisil şi elevii săi.

CHIMIA ÎN SPRIJINUL ECONOMIEI NAŢIONALE

Cu prilejul recentei sesiuni ştiinţifice „Marxism-leninismul şi gîndirea ştiinţifică romînească" organizată de Academia R. P. Romîne în cinstea celei de-a XX-a aniversări a eliberării patriei, academicianul Cristofor Simionescu arăta în comunicarea sa că, chimiştii noştri atacă cu succes problemele esenţiale la nivelul cel mai înalt al ştiinţei mondiale, introduc cele mai noi metode teoretice şi experimentale şi dau, în general, cercetării noastre chimice o orientare în deplină concordanţă cu interesele dezvoltării acestei ştiinţe şi cu cele ale economiei naţionale.

Chimiştii noştri îşi aduc contribuţia la fabricarea în ţara noastră a diverse produse (medicamente, fibre sintetice etc.) care altădată se importau.

De o atenţie deosebită se bucură pe plan mondial lucrările academicianului C. Neniţescu şi al colaboratorilor săi în direcţia cercetărilor din clasa ciclobutanului, care au culminat cu izolarea ciclobutadinei. Numeroşi chimişti cu renume, de peste hotare, printre care dr. H. P. Fritz şi dr. H. Keller de la Institutul de chimie anorganică din München (R. F. Germană), prof. J. F. W. Mc. Omie de la Universitatea din Bristol (Anglia) şi alţii, apreciind în mod deosebit realizările chimiştilor romîni de sub conducerea acad. C. Neniţescu, s-au oferit să colaboreze cu colectivul ştiinţific romînesc pentru a face unele noi determinări asupra ciclobutadinei.

ÎN INIMA ATOMULUI

Fizicienii romîni sînt prezenţi pe arena ştiinţifică internaţională în tot mai mare măsură. Ei iau parte activă la dezbaterea competentă a unor astfel de probleme de mare importanţă ca acelea ridicate de teoria relativităţii, de natura dinamică sau statică a legilor mecanicii cuantice etc.

Fizica nucleară, care reprezintă una din marile cuceriri ale ştiinţei moderne şi care permite omenirii să dispună de cantităţi enorme de energie, se bucură de multă atenţie în ţara noastră. În procesul ei de industrializare R. P. Romînă va avea şi ea nevoie mai tîrziu de energie nucleară. De aceea, încă de pe acum fizicienii noştri lucrează şi se pregătesc să participe la această acţiune. Pentru cercetări în domeniul fizicii nucleare, în anii puterii populare a fost creat în ţara noastră Institutul de fizică atomică al Academiei R. P. Romîne.

Căutînd să pătrundă tot mai adînc în tainele structurii materiei, fizicienii romîni îşi îndreaptă atenţia spre perfecţionarea continuă a metodelor lor de lucru. În această privinţă este demn de remarcat faptul că încă acum cîţiva ani, candidatul în ştiinţe fizico-matematice Alexandru Mihul, unul dintre membrii colectivului de cercetări de la Dubna-U.R.S.S., a adus o contribuţie de seamă la descoperirea unei noi particole elementare denumită hiperonul anti-sigma minus. Cu o metodică nouă şi aparatură perfecţionată, concepută şi realizată de ingineri şi fizicieni romîni la nivelul celor mai bune performanţe mondiale, cercetători de la I.F.A., au obţiut rezultate originale importante ca de pildă: precizarea structurii nucleului de litiu.

Institutul de fizică atomică produce majoritatea izotopilor radioactivi necesari cercetării şi economiei noastre naţionale.

PENTRU FERICIREA DE A TRĂI

La noi în ţară, sub ochii noştri s-a petrecut un proces social-biologic deosebit de important. Dacă în 1938 media de viaţă era doar de 42 de ani, în anul 1963, după cum arată ultimele statistici, s-a ajuns ca această medie să fie de 66 de ani. Aceasta e desigur o mare realizare. Prelungirea vieţii omului cu aproape un sfert de veac a devenit posibilă numai în condiţiile socialismului, cînd regimul democrat-popular oferă poporului condiţii tot mai bune de trai. Medicina romînească şi-a adus şi ea contribuţia de seamă în această direcţie.

Pînă nu demult o serie de boli de inimă erau socotite ca nevindecabile. Ştiinţa medicală modernă, la dezvoltarea căreia oamenii de ştiinţă romîni şi-au adus şi ei aportul lor de seamă, permite însă astăzi chirurgilor să facă o serie de intervenţii pe cord. Atunci cînd inima necesită să fie oprită pentru mai mult de 4—5 minute în vederea unei operaţii, se recurge la metode noi ca hipotermia, folosirea aparatului cord-plămîn artificial, circulaţia izolată a creerului. Şi la noi în ţară, numai în clinica de chirurgie a spitalului Fundeni, condusă de prof. dr. Voinea Marinescu, s-au făcut în ultimii ani cîteva sute de operaţii pe inimă, obţinîndu-se rezultate remarcabile. S-a reuşit ca prin operaţii să se corecteze anumite defecte din naştere, să fie readuşi la viaţă oameni care în alte condiţii ar fi fost sortiţi morţii. Medicina noastră face totul pentru a lupta împotriva morţii, pentru fericirea de a trăi.

CERCETAREA ŞTIINŢIFICĂ ÎN AGRICULTURĂ

O agricultură modernă nu poate fi concepută fără aplicarea ştiinţei. De aceea, în anii puterii populare, prin grija partidului şi guvernului, cercetarea ştiinţifică în agricultură a fost îndreptată spre rezolvarea principalelor probleme legate de sporirea continuă a producţiei în acest domeniu. S-au luat măsuri şi s-au asigurat condiţii pentru intensificarea lucrărilor de crearea de noi soiuri care să valorifice mai bine condiţiile de agrofond şi agrotehnică în continuă îmbunătăţire. Pe baza lucrărilor de selecţie din ultimii ani, institutele noastre de cercetări agricole şi zootehnice au obţinut o serie de succese însemnate.

Cercetătorii din domeniul agricol îşi desfăşoară activitatea în institute de cercetări (Institutul central de cercetări agricole, Institutul de cercetări pentru cereale şi plante tehnice, Institutul de cercetări zootehnice, Institutul de cercetări horti-viticole) precum şi în numeroase staţiuni experimentale.

Realizări de seamă au obţinut oamenii de ştiinţă romîni ce lucrează în domeniul agriculturii în combaterea dăunătorilor şi bolilor la plante şi animale. În această direcţie rezultate valoroase au realizat cercetătorii de la Institutul de biologie al Academiei R.P.R. şi de la Institutul de inframicrobiologie „Dr. I. Cantacuzino".

Vorbind despre aceste realizări, dr. Karl Marmorosch, cunoscut om de ştiinţă american, spunea nu demult: ...„În virusologie m-au impresionat lucrările serioase de la Institutul de inframicrobiologie ale prof. Şt. S. Nicolau şi N. Cajal, dr. Portocală şi alţii... Cercetările asupra bolilor la plante cauzate de ciuperci şi de bacterii — lucrări care şi în trecut au fost la un înalt nivel ştiinţific în Romînia (autorul are aici în vedere cercetările profesorului Traian Săvulescu — n. n.) — sînt acum de-a dreptul impresionante. Consider că atît din punct de vedere al cercetării fundamentale, cît şi practic, cercetările din Romînia progresează la o ţinută ştiinţifică mondială".

Măsurarea purităţii radiochimice a izotopilor la Institutul de Fizică Atomică al R.P. Romîne.

★

Oamenii de ştiinţă romîni au obţinut, de asemenea, succese de seamă în domeniul istoriei, filozofiei, geografiei etc. El aduc prin munca lor de cercetare, o contribuţie de seamă la dezvoltarea ştiinţei mondiale. Recunoaşterea acestui lucru îşi găseşte expresia şi în faptul că numeroşi oameni de ştiinţă romîni, printre care academicienii D. Dumitrescu, Th. Burghelea, Alex. Codarcea, Raluca Ripan, Şt. S. Nicolau, C. Daicoviciu, I. Murgulescu şi alţii au fost cooptaţi ca membri a numeroase Academii sau societăţi ştiinţifice de peste hotare.

Savanţii noştri sînt adesea aleşi în organele de conducere ale unor uniuni sau consilii ştiinţifice. Academicianul Remus Răduleţ, directorul Institutului de energetică al Academiei R. P. Romîne, a fost ales, de pildă, preşedinte al Comisiei Electrotehnice internaţionale, acad. I. Figărăşanu — vicepreşedinte al Congresului Societăţii de chirurgie din 1961 etc. De asemenea, oameni de ştiinţă din ţara noastră participă la diferite expediţii ştiinţifice internaţionale. Aşa, de pildă, acad. Eugen A. Pora a participat vreme de cinci luni la expediţia ştiinţifică internaţională de oceanografie organizată sub auspiciile U.N.E.S.C.O. în Oceanul Pacific şi Oceanul Indian.

Ştiinţa romînească a obţinut succese remarcabile în anii puterii populare. În ţara noastră ştiinţa şi cultura se bucură de atenţia partidului şi guvernului. Ele fac parte integrantă din efortul organizat al întregului popor, de a ridica ţara noastră pe o treaptă cît mai înaltă a civilizaţiei şi culturii.

S. LAZĂR

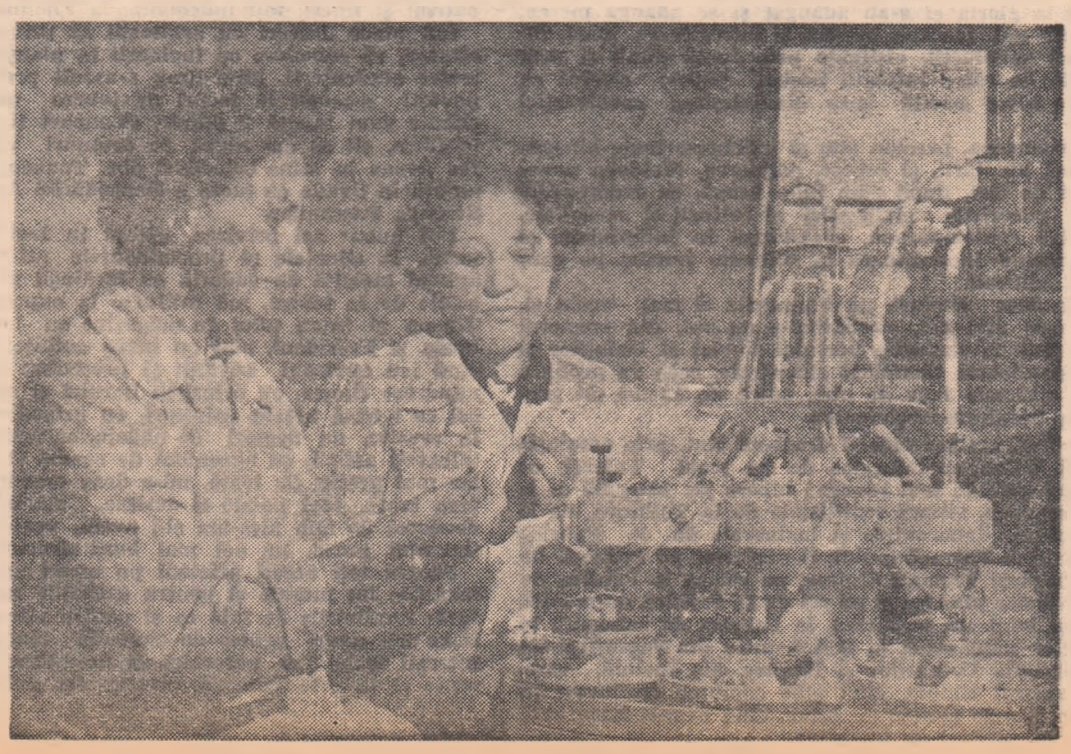

Institutul de cercetări pentru cereale şi plante tehnice Fundulea. Determinarea conţinutului de gluten din diferite soiuri de grîu create de institut.

Slujim țărîmul ARTEI ȘI AL CULTURII

CARTEA LA SATE

În vasta operă de culturalizare a oamenilor muncii de la sate, un rol însemnat îl are răspîndirea cărții. 714 librării ale cooperației, dintre care unele cu autoservire sau cu acces liber la raft și 6 300 raioane de librărie în cadrul magazinelor universale, pun la dispoziția colectiviștilor cartea dorită. În primul semestru al acestui an s-au difuzat mai multe volume decît în întreg anul 1960.

O largă dezvoltare au luat librăriile Cartea prin poștă existente în reședințele de regiune. Numai librăria din București are acum 45 000 de clienți permanenți.

Cartea, devenită prieten și sfătuitor apropiat al multor colectiviști, și-a aflat un loc de seamă în casele acestora. În 1963 și în primul trimestru al anului 1964 s-au difuzat prin Centrocoop numeroase volume pentru alcătuirea și completarea a 250 000 biblioteci personale.

Bibliotecarul din Peretu

Pe orarul afișat chiar pe ușa bibliotecii scria clar: „Luni închis". Cu toate acestea, împins de curiozitatea de a vedea localul cel nou, am apăsat — mai mult așa într-o doară — pe clanță. În încăperea primitoare și ordonată, singura notă discordantă o făcea tocmai... bibliotecarul. Cu mînecile cămășii suflecate, cu un fel de șorț improvizat în față și cu o pensulă în mînă, el trebăluia înconjurat de cutii cu vopsele și de cartonașe tăiate după diferite dimensiuni.

— N-am avut răbdare să vin acasă. Cu localul ăsta nou. Știți... estetica! Și pe urmă, aranjarea bibliotecii în mod științific e unul din punctele importante ale celui de-al treilea concurs bienal. Așa că m-am gîndit să profit de ziua de azi, să schimb cartoanele astea verzi, cu unele scrise cu galben pe fond albastru. Ce credeți, nu se vede mai bine?

Explicația e foarte logică. Judecînd însă după numărul de săteni care s-au perindat cu cărți la schimbat numai în timpul cît am stat eu acolo, e ușor să-mi dau seama că prezența bibliotecarului într-o zi de luni e un obicei mai vechi, știut de toți din comună.

Pe Ilie Staicu îl cunosc mai de mult. Încă acum aproape patru ani, la prima vizită în comuna Peretu-Roșiori, m-a atras entuziasmul pe care el îl depunea la organizarea oricărei manifestări, pasiunea cu care vorbea despre munca sa. De atunci am avut prilejul să-l întîlnesc de mai multe ori, în comuna sa, să-l aud vorbind la consfătuiri raionale și chiar regionale (unde e invitat cu regularitate pentru destoinicia sa), să-l urmăresc ca interpret în brigada artistică și în echipa de teatru a căminului cultural în repetate rînduri premiate la diferite concursuri.

Ilie Staicu, bibliotecarul din Peretu, este astăzi cunoscut și în afara regiunii București, datorită muncii sale neobosite care a adus bibliotecii locul întîi pe regiune și al treilea pe întreaga țară la concursul trecut. Cu aceeași plăcere cu care privește diplomele puse pe perete la loc de cinste, ne arată apoi cîteva din autografele căpătate de la scriitorii care au poposit numai în ultimele luni în Peretu, la manifestările organizate la bibliotecă.

Deși tînăr, Ilie Staicu e „decan" de vechime al bibliotecarilor din raion. Ultimul din cele două decenii de viață liberă ale sale l-a pus cu pricepere și dărnicie în slujba bătăliei pentru cultură, care se duce aici în Peretu. În 1948 comuna număra aproape 5 000 de analfabeți. Astăzi, nu există casă fără cititori. Într-un singur an de la cooperativă s-au cumpărat cărți în valoare de peste 25 000 de lei, în comună fiind acum zeci de biblioteci personale. Dumitru Almăjan, Dumitru Varză și mulți alții, care pe vremuri nu puteau buchisi slova, au acum fiecare suplimente adăugate la fișele de cititor pentru ca să poată fi cuprinse toate cărțile împrumutate. În toate aceste realizări își are o contribuție și comunistul Ilie Staicu.

„Decanul" bibliotecarilor este la fel de inimos ca în primele sale zile de muncă, mereu preocupat de forme noi, de inițiative. Atenția sa se îndreaptă acum spre permanentizarea tuturor cititorilor și spre organizarea unor suite de manifestări de diferite genuri (de la forme mai ușoare la forme mai complexe ale muncii cu cartea), pe aceeași temă. Și — după propria lui mărturisire — nici nu putea visa un mod mai frumos de a-și sărbători un deceniu de activitate, decît mutîndu-se în acest nou sediu al bibliotecii, situat într-un cămin cultural „ca un palat".

VLADIMIR PANĂ

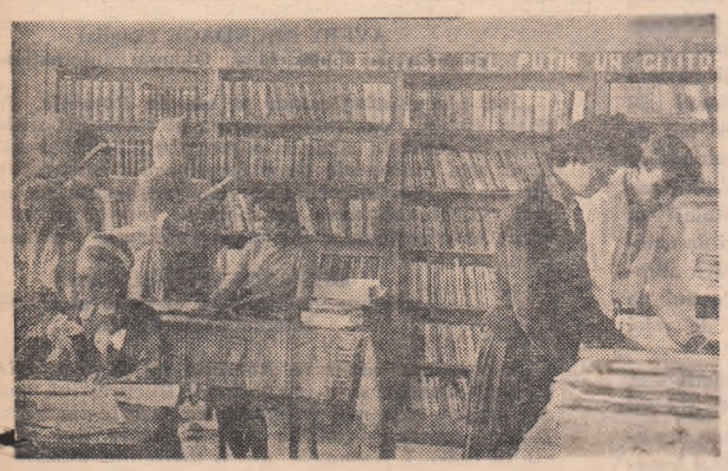

Biblioteca comunală din Afumați, regiunea București, este zilnic vizitată de numeroși cititori. Iată un aspect din sala de împrumut

MUNCĂ, ENTUZIASM, SUCCESE

Iată-l pe Mihai Constantin, dirijînd taraful din comună

În urmă cu șapte ani, un tînăr urca cu sfiiciune scările școlii elementare din comuna Costești, raionul Buzău. Era profesorul Mihai Constantin. Venea să-și ia în primire postul ce i se repartizase. Emoția care-i însoțea pașii era firească, deoarece începea să practice profesia pe care o îndrăgise încă din copilărie și pentru care se pregătise temeinic.

Adeseori, după terminarea orelor, seara, poposea la căminul cultural. Scena, sala de spectacole, viața aceasta plină de farmec și poezie, l-au atras în mod deosebit. Cu fiecare zi, popasurile la căminul cultural au devenit mai lungi.

La numai cîteva luni, Mihai Constantin este numit director al căminului cultural din comună. În viața lui începe o nouă etapă. Alături de Stan Soare, președintele sfatului popular, de Oancea Stănoiu, președintele și inginerul gospodăriei colective, Ion Bogdan, instructorul de partid, de profesori și numeroși colectiviști — de întreg colectivul — desfășoară o susținută muncă pentru asigurarea unui conținut cît mai bogat al activității culturale. Manifestările axate pe problemele gospodăriei colective (înființată încă din 1950), pe specificul comunei devin **tot** mai apreciate de săteni. Ba mai mult chiar, unele ca Lector-povestitor, Ziua zootehnistului, se bucură de succes și în rîndurile activiștilor culturali din alte comune ale regiunii.

Paralel cu această preocupare, Mihai Constantin, ajutat în permanență de consiliul de conducere al căminului, urmărește și dezvoltarea mișcării artistice de amatori. Consolidează mai întîi corul (care avea doar vreo 30 de membri), după care înființează formații de teatru și dansuri, o brigadă artistică de agitație, tarafuri de copii, tineret și vîrstnici. Peste 500 de săteni, care în trecut nu știau să mînuiască decît sapa și plugul, devin astfel artiști amatori.

Și dacă la primele concursuri ale artiștilor amatori, tinerele formații din Costești se evidențiază la fazele pe raion, asta se datorește în mare parte și directorului căminului cultural, care e în același timp dirijorul tarafului și instructorul brigăzii artistice de agitație. De aici începe urcușul...

Căminul cultural din Costești devine din ce în ce mai cunoscut în regiune. Anul acesta, după o suită de spectacole prezentate în localitate și în comunele vecine, după emoțiile diferitelor faze ale concursului, artiștii amatori obțin un nou succes: cupa de cămin fruntaș pe regiune rămîne în continuare la Costești.

Faptul ia contur de tradiție. Aceasta este de altfel și ceea ce urmărește consiliul de conducere și entuziastul director al căminului cultural.

MARIA CHIRCULESCU

Constantin ROSNOVAN

Cine trece prin Călimănești, una din giuvaerurile așternute pe valea Oltului, întîlnește aici o bogată activitate culturală. Plasat pe una din văile largi, însorite, ale Oltului, Călimănești te îndeamnă să-i oglindești pitorescul și frumusețile.

Am ținut să stăm de vorbă cu unul din acei care fac concediul plăcut oamenilor muncii ce se perindă cu mii-le-n fiece lună în această localitate, și anume cu Constantin Rosnovan. Cine-l vede pe omul de statură potrivită, cu zîmbetul pe buze și cu o sclipire de șăgălnicie în ochi, nu-și poate închipui cîte e în stare să facă pe scenă. Mimica mobilă, jocul nuanțat îl ajută să realizeze cu ușurință roluri comice, în care de altfel excelează. Orașul, ale cărei săli de cinema, teatru și ale căminului cultural găzduiesc spectacole frumoase și variate pentru oamenii muncii veniți la odihnă, îi înlesnește să-și pună în valoare multiplele sale însușiri. Astfel, e interpret în echipa de teatru a căminului cultural din Călimănești, solist în formația de muzică populară Doina Oltului. Rosnovan face parte și din brigada artistică de agitație a sindicatului sanitar, joacă și în ansamblul de estradă, unde, nu demult, a interpretat rolul principal într-un spectacol creat anume pentru oamenii veniți la odihnă.

Constantin Rosnovan caută a împărtăși experiența sa tinerelor mlădițe ca Traian Banciu, Angela Pîrvan, Viorica Urmatecu. Într-un orășel cum e Călimănești, un artist amator și un activist cultural ca Rosnovan, face de toate, fiind mereu prezent la toate acțiunile ce se organizează și contribuind la desfășurarea unei bogate vieți culturale în frumoasa stațiune Călimănești.

CAMIL BALTAZAR

Spartachiada republicană

Încercarea forței

CEI MAI BUNI

La 16 august a.c., pe stadioanele bucureștene, a început ultimul act al grandioasei competiții sportive de masă organizată în cinstea celei de-a 20-a aniversări a eliberării patriei — finala Spartachiadei republicane.

De o amploare nemaiîntîlnită în istoria sportului romînesc, Spartachiada republicană, aflată la prima sa ediție, a antrenat în întreceri 4 722 000 de participanți.

Adevărata măsură a acestei impresionante cifre ne este dată de comparația cu statisticile oficiale dinainte de 23 August 1944 care amintesc că numărul persoanelor care făceau sport în Romînia se ridica la cifra de aproximativ 70 000. Faceți raportul. Rezultatul ilustrează convingător evoluția fenomenului sportiv din țara noastră. Dintr-o distracție a celor avuți sportul a căpătat în anii noștri un larg caracter de masă. El a pătruns pretutindeni, atît la orașe cît și la sate, în uzine ca și în unitățile agricole socialiste.

Evoluția mișcării sportive din țara noastră a însemnat în primul rînd asigurarea unei baze materiale sportive corespunzătoare. În ultimele două decenii s-au pus la dispoziția oamenilor muncii de la orașe și sate mii de terenuri sportive, piste de atletism, săli de sport, bazine de înot, echipament și materiale sportive de cea mai bună calitate. Astăzi țara noastră are de peste 50 de ori mai multe stadioane și terenuri de fotbal decît înainte de 23 August 1944, de 12 ori mai multe piste de atletism, de 7 ori mai multe săli de sport, de 8 ori mai multe terenuri de volei, baschet, tenis.

Autentică încununare a mișcării noastre sportive de-a lungul a 20 de ani, Spartachiada republicană a cunoscut, în toate etapele competiției, remarcabile succese.

Astfel, numai în regiunea Maramureș, s-au amenajat, cu ocazia Spartachiadei, 25 de terenuri de fotbal, 32 de sectoare de atletism, 9 terenuri de handbal, 15 terenuri de volei. Pe planul performanțelor sportive trebuie remarcat faptul că Spartachiada republicană a prilejuit stabilirea a numeroase recorduri ale asociațiilor sportive, orașelor, raioanelor, regiunilor și chiar recorduri republicane.

Cu deosebit succes au evoluat în cadrul Spartachiadei republicane sportivii din mediul sătesc.

Din sutele de formații evidențiate în cadrul competiției amintim echipa feminină de volei a gospodăriei colective Borș, raionul Oradea, echipele de fotbal ale G.A.S. Mănăstirea, raionul Oltenița și S.M.T. Rîioasa, raionul Turnu-Măgurele, echipa feminină de handbal a gospodăriei colective Căzănești din raionul Slobozia și echipa masculină de volei a comunei Albac din raionul Cîmpeni. În concursurile individuale, printre cei 2 410 sportivi care se întrec în aceste zile pentru titlul de campion al Spartachiadei, se află și colectiviștii Nicolae Verdeș și Inocențiu Dumitrașcu, la lupte, Ion Măcărescu, Florica Copoș și Mariana Goth, la atletism și încă mulți alții.

În aceste zile, toate bazele sportive ale Capitalei noastre, pavoazate festiv, găzduiesc întreceri pasionante. În sala Floreasca concurează gimnaștii, în sala „Dinamo" își măsoară forțele luptătorii, pe stadionul „23 August", în fața a zeci de mii de pasionați ai balonului rotund, se dispută meciurile de fotbal, în bazinele „Dinamo" și „Tineretului" au loc spectaculoasele întreceri de natație și sărituri, bazele sportive „Progresul" și „Știința" sînt teatrul de desfășurare ale meciurilor de volei și baschet.

Adevărată sărbătoare a sporturilor, finala Spartachiadei republicane cunoaște un remarcabil succes, bucurîndu-se din partea publicului bucureștean de un deosebit interes și de o binemeritată prețuire.

M. POPESCU

MOMENT DOBROGEAN

Pe frumosul stadion al anticului Tomis și-au dat întîlnire peste 500 de sportivi din satele și orașele Dobrogei spre a-și disputa întîietatea în 12 ramuri sportive. În acordurile marșului sportiv „Venim, e Spartachiadă !", interpretat de un cor de mii de voci, de toți cei prezenți pe stadion are loc deschiderea oficială a fazei regionale a Spartachiadei republicane.

Cadrul este festiv. Tribunele înveșmîntate în drapele și panouri multicolore vibrează în așteptarea primei întreceri. La unison cu dorințele amatorilor de sport constănțeni, natura este și ea darnică : cerul, pe fruntea căruia nu se vede nici un fir de nor, este senin și albastru, tot atît de albastru ca și marea pe care o zărim din acest splendid amfiteatru al sportului, care este stadionul constănțean.

Au început concursurile. Unde să mergi mai întîi ? La cine să te oprești ? Fotbaliștii de la „Electrica"-Constanța fac o adevărată risipă de energie și tinerețe. Răsplata lor este victoria obținută cu scorul de 2-1 în fața celor de la „Stuful"-Tulcea. Bucuria miilor de aplauze le îmbujorează fața. Întîietatea la handbal revine, după multe emoții provocate de răsturnări spectaculoase de rezultate, echipelor „Spartac"-Constanța, la fete și „Voința"-Medgidia la băieți. La baschet, echipele „Știința"-Hîrșova la fete și „Gloria"-Constanța, la băieți, au dovedit că sînt cele mai pregătite, dar mai ales că au dorit fierbinte victoria, pentru care au luptat, cu multă dîrzenie, pînă la fluierul final.

Halterofili cu mușchi de oțel, tinere și talentate gimnaste, atleți, ciclești, luptători, alcătuiesc, pe fondul verde al gazonului, o frescă vie în care grația este îngemănată cu forța, înflăcărarea cu voința. Spartachiada. Aplauze, încurajări, frumoase performanțe sportive. Despre toate sportivii și spectatorii vor mai discuta încă multă, foarte multă vreme.

Organizatorii Spartachiadei de pe stadionul „1 Mai" au însă și surprize pentru spectatori. Încep o serie de jocuri amuzante : cursa în... sac, trasul la parîmă, stîlpul cu surprize, ștafeta distractivă, care trezesc adevărate cascade de rîs.

Seara coboară pe nesimțite așternîndu-și vălurile străvezii peste întreaga fire. Sportivii Dobrogei, participanți la măreața întrecere a Spartachiadei republicane, pornesc braț la braț către ieșirea din stadion. Întrecerile i-au apropiat și mai mult. S-au legat noi prietenii de nezdruncinat.

I. MIHĂICĂ

Insemnare

PRIMA VICTORIE...

L-am văzut în tribună. Un băiețandru brunet, sprincenat, cu ochi mari, negri. Era într-un grup de tineri spectatori și nu știu de ce am avut impresia că-l confundasem. Printre cei 5—6 tineri el părea cel mai firav. Nu putea fi el luptătorul. Inocențiu Dumitrașcu, una din speranțele regiunii București la lupte clasice, trebuia să fie — îmi ziceam eu — un tînăr atletic, să joace mușchii pe el.

Surpriza a fost cu atît mai mare cînd, peste o oră, l-am văzut în trening, jos, în sală, printre sportivi, iar mai apoi în colțul saltelei, pe care, peste cîteva clipe, începea meciul său cu hunedoreanul T. Golomboș.

A început meciul. Sîntem în repriza întîia. Poate a trecut un minut. Atacă hunedoreanul. În rîndul spectatorilor se aude un „Ah !" apoi dintr-o dată izbucnesc aplauze. Cui i se adresează ? Băiețandrului cu ochi negri. A învins prin „tuș" în repriza întîia. Fericit își sărută adversarul și-l consolează.

...L-am întîlnit peste puțin timp ieșind grăbit din sală.

— Incotro ?

— Mă duc să bag o carte poștală la cutie. Scriu la gospodărie. Primul meci în finală, prima victorie. Să se bucure și ei.

Ne-am imaginat momentul primirii cărții poștale lui Inocențiu la gospodăria colectivă „16 Februarie"-Roșiori. Am văzut cartea poștală trecînd din mînă în mînă, iar mai apoi am privit-o, prinsă alături de poza sa, la panoul fruntașilor. Acolo unde este scris : Dumitrașcu Inocențiu, fruntaș în echipa de construcții.

În prima lui finală tînărul colectivist Inocențiu Dumitrașcu a obținut prima victorie, prima bucurie. Vor mai veni, sîntem siguri, și altele.

MARIUS JORA

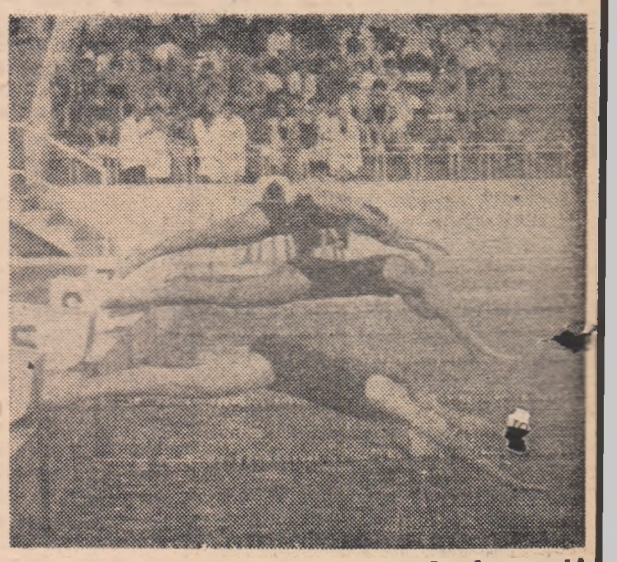

S-a dat startul !

OASPEȚI STRĂINI DESPRE ȚARA NOASTRĂ ȘI DESPRE SPORTIVII ROMÎNI

„Am avut plăcerea să vizitez mai multe centre și complexe sportive din Romînia. Sînt încîntat să constat că țara dv. are deopotrivă mari stadioane pentru competiții importante și numeroase baze și terenuri de antrenament, unde tinerii beneficiază de condiții corespunzătoare pentru a-și dezvolta calitățile lor fizice. Am fost impresionat și de faptul că cele mai multe din terenurile sportive sînt situate în parcuri, în mijlocul naturii, unde abundă florile și copacii, formînd un cadru extrem de agreabil atît pentru sportivi, cît și pentru spectatori".

AVERY BRUNDAGE (Anglia)
președintele Comitetului Olimpic Internațional

„Îmi place întotdeauna să vin în Romînia. Poporul romîn, constructor harnic al societății socialiste, își clădește zi de zi o țară tot mai minunată. Cînd vezi multiplele baze sportive ale Bucureștiului nu te mai surprind de loc performanțele tot mai ridicate obținute de sportivii romîni în întîlnirile internaționale. Ele au o explicație firească".

OLEG IGNATOV (U.R.S.S.)
membru în Comitetul executiv al Uniunii Internaționale de Tir

„Tot ce am văzut în Romînia mi-a plăcut, dar în mod deosebit m-a impresionat Bucureștiul, unul din orașele cele mai frumoase pe care le-am văzut. Dintre sportivii romîni, despre care am auzit multe lucruri frumoase, am o deosebită admirație pentru voleibaliști, fruntași în ierarhia voleiului mondial".

HIROFUMI DAIMATSU (Japonia)
antrenorul echipei feminine de volei a Japoniei — campioană mondială

PREZENȚE ROMINEȘTI PESTE HOTARE

Datele geografiei ne indică locul țării noastre pe glob: latitudinea și longitudinea, continentul, hotarele și vecinii, suprafața, numărul locuitorilor etc. Geografia singură nu ne dă însă imaginea a ceea ce reprezintă țara noastră în lume. Trebuie să luăm în considerare locul ei în dezvoltarea economică, politică, culturală, științifică a lumii întregi. „Romînia — scrie Buletinul Comisiei Economice a O.N.U. pentru Europa — se plasează printre economiile cele mai dinamice ale Europei". Ziarul „Washington Post" din S.U.A., după ce arată că „în trecut Romînia era cea mai jefuită țară din Balcani", conchide: „statisticile internaționale indică Romînia ca avînd o rată de creștere a economiei de 15 la sută pe an, care este mai mare decît cea a Germaniei occidentale, a doua numai după a Japoniei și de patru ori mai mare decît a Statelor Unite".

Ocupîndu-se de fenomenul unanim recunoscut al dinamismului economiei noastre, revista belgiană „Information du Commerce Exterieur" vorbește și despre dezvoltarea agriculturii noastre. „Un efort susținut se face în vederea mecanizării și a aprovizionării agriculturii cu îngrășăminte chimice și cu produse fitofarmaceutice. La sfîrșitul anului 1962, agricultura a avut peste 65 000 tractoare, în mare majoritate fabricate în Romînia, adică de 18 ori mai mult decît în 1938... Agricultura acoperă nevoile esențiale ale populației, care apare bine hrănită și bine îmbrăcată".

Oaspeții străini nu pot să nu observe că țara noastră este în plin avînt economic și cultural, că nivelul de trai este ridicat. Dar dincolo de ceea ce poate fi observat „cu ochiul liber", există cifrele care vorbesc despre ceea ce reprezintă R.P.R. în viața economică internațională, există relațiile comerciale ale țării noastre. Volumul comerțului exterior al R. P. R. depășește de circa 7 ori nivelul anului 1948. Țara noastră întreține relații comerciale cu peste 80 de țări. Important este însă faptul că se înregistrează o permanentă îmbunătățire a structurii comerțului exterior. „Înaintea celui de-al doilea război mondial — scria revista americană „U. S. News and World Report" — exportul Romîniei îl constituiau cam în proporție de 90 la sută materiile prime, iar 10 la sută produsele fabricate și semifabricate. Azi acest raport este complet inversat".

Aprecierile străinătății se îndreaptă nu numai asupra dezvoltării economice (unii folosesc chiar cuvîntul „miracol" cînd se referă la această temă), ci în egală măsură asupra culturii, științei, artei, sportului din țara noastră. „Rapsodia Romînă" sau vocea de aur a lui Herlea, literatura românească sau activitatea oamenilor de știință, au relevat lumii întregi bogatul univers de simțiri al poporului nostru, harul său în crearea frumosului, hărnicia și priceperea sa în toate domeniile științei. „În Romînia viața culturală se desfășoară în continuu progres — arată impresarul S. Hurok din S.U.A. De aceea — a adăugat el — dacă ar fi să vorbim de o competiție între țări pe plan cultural, cred că în cîțiva ani Romînia se va număra printre primele".

Politica externă a R.P.R., inițiativele diplomatice ale țării noastre, contribuția sa la rezolvarea problemelor litigioase și eforturile sale pentru promovarea principiilor coexistenței pașnice în viața internațională, aduc țării noastre simpatia și prețuirea popoarelor iubitoare de pace de pretutindeni. R. P. Romînă desfășoară o activitate intensă și constructivă în O.N.U., în organele și instituțiile sale specializate, în cadrul a 16 organizații internaționale interguvernamentale, în peste 80 de organizații internaționale neguvernamentale.

Recunoașterea în lumea întreagă a realizărilor înfăptuite sub conducerea partidului în anii puterii populare, prestigiul internațional al țării noastre în continuă creștere, constituie un motiv de îndreptățită mîndrie patriotică și totodată îndemn spre noi și noi realizări în opera de desăvîrșire a construcției socialismului.

Sala de expoziții Armory din Washington. Aici a fost deschisă o expoziție intitulată: „Arhitectura în R. P. Romînă". Cu acest prilej ziarul „Washington Post" a publicat un articol cu titlul: „O expoziție care arată avîntul construcțiilor în Romînia". „Romînia, scrie printre altele ziarul, este angajată într-un avînt furtunos de construcții... Noi cartiere mari, majoritatea construite în ultimii cîțiva ani, se ridică atît în orașe cît și în localitățile rurale, pe vremuri adormite".

La tîrgurile internaționale, standurile romînești cu mașini unelte au repurtat un frumos succes. Dar și cei ce ne vizitează uzinele, au avut vorbe de laudă pentru făuritorii acestor mașini. „Am rămas profund impresionat de uzinele vizitate, deoarece am văzut instalații și construcții foarte moderne, cu un personal tînăr, dar foarte bine pregătit, precum și o foarte interesantă organizare a procesului muncii", a declarat Giuseppe Lauro, administrator delegat și director general al firmei italiene „Innocenti". În clișeu: stand romînesc la tîrgul internațional de la Izmir, ediția 1963.

„Dansatorii romîni au cucerit Parisul"; „Ansamblul este admirabil pus la punct"; „Viorile constituie echipa de șoc a trupei; „Rapsodia romînă încîntă și copleșește"; „Un succes de la un capăt la altul". Iată numai cîteva din aprecierile culese de ansamblul „Rapsodia romînă" în turneul recent de 81 de zile prin țările Europei. În clișeu: Ansamblul „Rapsodia romînă" pe o scenă din R. D. Germană.

CIFRE, FAPTE, MĂRTURII

● Mașinile și utilajele romînești sînt cerute de firme din aproape 40 de țări.

● Tractoarele romînești, exportate într-un număr de aproape 31 500 bucăți, brăzdează ogoarele în 29 de țări.

● În domeniul extracției și prelucrării multilaterale a țițeiului, atît sub raportul producției cît și sub al exportului, R.P.R. deține al treilea loc pe plan mondial după U.R.S.S. și S.U.A.

● Intre 1950 și 1963 R.P. Romînă a participat la 192 de tîrguri internaționale, în 60 de orașe din 38 de țări. La unele tîrguri prezența R.P. Romîne a devenit tradițională. Astfel la Leipzig am participat a 23-a oară, la Viena a 9-a oară, în Japonia a 6-a oară. În anul 1963 din 30 participări, 12 au fost cu mașini și utilaje.

● La tîrgul internațional de la Leipzig din acest an, instalația de foraj 3 DH-200 A a fost premiată cu medalia de aur și diploma pentru tehnicitate. Între cele mai reprezentative exponate romînești de la acest tîrg a fost și utilajul de cale ferată și rutier — locomotiva Diesel-Electrică de 2 100 cp, vagonul de marfă tip C.G., camionul „Carpați" și noul tip de tractor U-650.

● Antrenată în circuitul culturii mondiale, țara noastră întreține relații cultural-sportiv cu aproape 100 de țări.

● R.P. Romînă întreține relații diplomatice cu 54 de state. În aproape 30 de țări ale lumii există în prezent asociații de prietenie, precum și grupuri parlamentare pentru prietenie cu Republica Populară Romînă.

● Numai la Paris, la binecunoscutul „Théâtre de Poche", piesa lui Caragiale „Scrisoarea pierdută" s-a jucat de peste 150 de ori la rînd.

● Peste 120 de titluri din operele lui Sadoveanu, Arghezi, Creangă, Alecsandri, Coșbuc, Slavici, Zaharia Stancu, Mihai Beniuc, Liviu Rebreanu, George Călinescu și alții au fost tipărite în U.R.S.S., China, S.U.A., Franța, Grecia, Italia și alte țări.

● „Apreciez foarte mult ajutorul pe care Romînia, devenită liberă cu 3 ani înaintea Indiei, l-a acordat țării mele. Mă refer în primul rînd la ajutorul mare primit în domeniul industriei petroliere. Prima sondă din India în sectorul de stat a fost săpată cu o instalație de foraj romînească. Și prima rafinărie de stat din India, cea de la Gauhati, a fost proiectată de specialiștii dv. și este înzestrată cu utilaje romînești. Sînt fericit să vă informez că rafinăria lucrează bine. De asemenea, tehnicienii indieni și studenții care au învățat în țara dv. aduc în prezent o contribuție serioasă la dezvoltarea industriei noastre petroliere".

HUMAYUN KABIR
ministrul petrolului și chimiei al Indiei

● „Cîmpurile sînt bine cultivate. Numeroasele stațiuni de tractoare pe care le-am întîlnit sînt o dovadă a mecanizării agriculturii dv. pe care o consider bine organizată".

Prof. W. A. WOOSTER
de la Universitatea Cambridge (Anglia)

● „Ca inginer constructor, m-a impresionat imensa activitate desfășurată în Romînia în domeniul construcției de locuințe și amenajării orașelor. Mi se pare că arhitectura romînească se situează, prin realizările ei, printre cele mai avansate".

Prof. E. LOLSZEWSKI
din R. P. Polonă

● „Condițiile de viață sînt mai bune, pretutindeni au răsărit construcții noi, într-un număr de-a dreptul uluitor.

Contrastul dintre sat și oraș în ceea ce privește nivelul de viață a scăzut simțitor. I-am găsit întotdeauna pe romîni un popor încîntător, prietenos și îndatoritor. Părerea aceasta, pe care mi-am format-o cu doi ani în urmă, mi-a fost mai mult întărită cu prilejul actualei vizite și a contactelor pe care le-am putut avea aici".

JACK WESLOBI
director adjunct al diviziei pădurilor și produselor forestiere din cadrul F.A.O. (Organizația mondială pentru alimentație și agricultură)

Partidul ne-a dat lumină

MULT MI-E DRAG DE COMUNIȘTI

Drag mi-e cîmpul fără hat
Cît cuprind în lung și-n lat
Și mi-e drag și soarele
Poleind ogoarele
Drag îmi e cîmpul cu flori
Și badea de la miori
Drag îmi e vara ogorul
Și bădița cu tractorul
Și mi-e dragă toamna via,
Cînd se coace crîmpoșia,
Drag mi-e trandafiru-nvolt,
Și cîntecul de pe Olt,
Drag mi-e rodul pomului
Și cu munca omului
Și mi-e drag mare mi-e drag,
Că-mi suride viața-n prag...
Dar mai drag din toate cele
Mi-e partidul țării mele.
Și mi-e drag de comuniști
Care-n vremuri de restriști
Ne-au scăpat de anii grei,
În August douăzeștrei.

Cules de AL. V. LIȚĂ din Drăgășani, regiunea Argeș.

TU, PARTIDULE IUBIT

Tu, partidule iubit,
De cînd tu ai răsărit
Toate tu le-ai împlinit
Toate tu le-ai înflorit.
Trandafir crescut în sus
Era-n luna lui august
Și-n ziua de douăștrei
Cînd ai bătut pe mișei,
Iar pe unde ai umblat
Pasul ți-a fost fermecat
Scoți lumină la iveală
Din ori și ce colț de țară,
Partidule, în fruntea ta
Luminează o mindră stea
Steaua păcii și-a dreptății
Luminînd în calea vieții.

Cules de Marin PORUMBESCU de la Paraschiva PUSU, comuna Horia, regiunea Dobrogea.

TOATE CÎNTECELE MELE

Drag îmi e să-mi spună vîntul
Cînd pornesc să bat pămîntul.
Drag îmi e s-aud în vers
Cîte inima-ales,
De cel ce putere-mi dete —
Să-mi cînt doinele cu sete,
De cel ce îmi dă avînt
Unde merg mereu să cînt.

Drag mi-i cînd ușor în vînt
Legănînd holdele cînt,
Legănate pe-nserat
Pe ogorul fără hat.
Frunză de trei viorele
Toate cîntecele mele,
Ale mele și-ale țării
Strînse din întinsul zării
Într-al inimii vad lin
Partidului să le-nchin.

Cules de Nicolae ROGOBETE de la Ilie DOBRE, comuna Sovarna, raionul Baia de Aramă, regiunea Oltenia.

AUGUST LUMINOS

Frunză măr mustos
August luminos,
Zi de două'ș'trei
Scăpărași scîntei
Peste vremea grea;
Ca și țara mea
Să-și croiască drum
Fără glod și fum,
Drum de-nfăptuiri,
Plin de trandafiri.
Și cînd ai venit
Noi ne-am împlinit
Visul secular
De-a nu fi amar
Nici negre dureri,
Ci doar primăveri
Și-o roșie stea
Pentru țara mea.
De atunci la sat,
Rodu-i mai bogat
Căci avem tractor
Pe-nfrățit ogor.
Frunză fir trifoi
Mîndre fabrici noi
Înălțăm mereu
Sub roș curcubeu —
Curcubeul drag
Neplecatul steag,
Steagul soarelui
Al partidului —
Că el ne e far
Din vremi de amar.
Și far viu ne-o fi
Pîn' vom birui,
Pînă va ardea
Comunista stea
Peste-ntregul glob
Fără nici un rob.

Cules de Nicolae MIRON, din comuna Oteșani, raionul Horezu, regiunea Argeș

CA UN MÎNDRU FĂT-FRUMOS

Zboară ca o rîndunea
Dorul din inima mea,
Peste văi, peste vîlcele
Prin grîne cu spice grele,
Și străbate lumea toată
Și-mi cîntă viața bogată.
Du-te dor ca vîntu-n zbor
Și le spune tuturor,
C-avem țară ca o floare
Cum nu e alta sub soare,
Mîndră și îmbelșugată
Cum n-am avut niciodată.
Dragostea ne-o spunem țării
Dimineața cînd dau zorii,
I-o cîntăm noaptea pe lună
Flori împletind în cunună...
Du-te dor, lumii să-i spui
Că-n pieptul poporului
Șopotul izvorului
Și doinirea codrului:
Cîntă inimă ca jarul
Că partidul, făurarul,
Ne poartă grijă fierbinte
Fiindcă el ne e părinte;
El ne-a adus libertate
Rupînd lanțuri și lăcate
Ca un mîndru Făt-Frumos,
Ne-a dat traiul luminos,
Viața el ne-a înflorit,
Ochii ni i-a limpezit
Ca să vedem peste zare
Viața noastră viitoare,
Ca și holda văluind,
Și ca munții aurind,
În comunism înflorind.

Cules de Anghelache ȘERBARU din comuna Gărăgău, raionul Roșiorii de Vede, regiunea București.

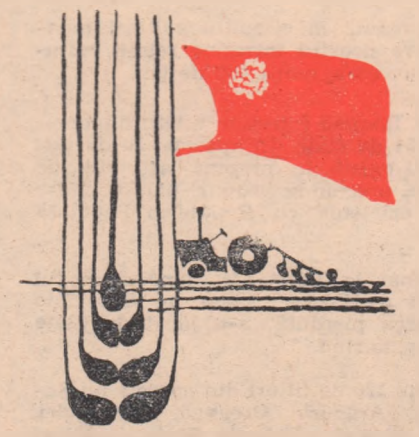

Desene de Nică PETRE

MUREȘULE APĂ LINĂ

Mureșule apă lină
Azi trăim viață senină
Nu mai sîntem umiliți,
Flămînziți, batjocoriți.
Azi sîntem stăpîni pe glie
Și muncim cu hărnicie
Cu toți-n gospodărie.
Mureșule apă lină,
Țara-ntreagă-i o grădină.
Că din vîrful muntelui
Pînă-n largul șesului
Împreună înfrățiți,
Muncitori, colectiviști
Împletesc prin muncă, salbă
Pentru țara noastră dalbă.
Mureșule apă lină
Partidul ne-a dat lumină
Partidul ne-a dat tărie,
Să clădim din temelie
Viața nouă ce-o trăim
Pentru toate-i mulțumim.

Cules de Liviu BILCIU, de la Valentin LUPAȘ, Luduș, regiunea Mureș - Autonomă Maghiară.

AUGUST TU, LUNĂ DE VARĂ

Frunză verde sălcioară
August tu lună de vară
Ne-ai scăpat de foame-n țară
De boieri și viață-amară.
Pe unde-aveau boieri moșie
Avem azi gospodărie.
Unde zgîrîiam c-un plug
Scoatem care de belșug,
Că azi cu tractoarele
Răsturnăm ogoarele
Și rîd vesel holdele,
Ca-n oglindă soarele.
Ia privește sălcioară
Ce frumos e azi în țară
Și răsună pe cîmpii
Chiotul de veselii!
Cum să nu fiu azi voios
Cînd ni-i traiul luminos?
Cum să nu mă bucur azi
Cînd am scăpat de necaz?
De necaz și supărare
În cel august plin de soare!

Cules de C. BRUS, de la Neculae CHIRIAC, comuna Hemeiuși, raionul Bacău.

ȚES UN CÎNT PARTIDULUI

Floarea trandafirului,
Țes un cînt, partidului
Din betonul zidului,
Din razele soarelui,
Din urzeala grîului,
Din barajul rîului,
Din roadele pomului,
Din cîntecul omului
Ce-i stăpîn pe tot și toate,
Ce trăiește-n libertate.

Cules de Gheorghe SAHLEAN, comuna Frasin, raionul Gura Humorului, regiunea Suceava.

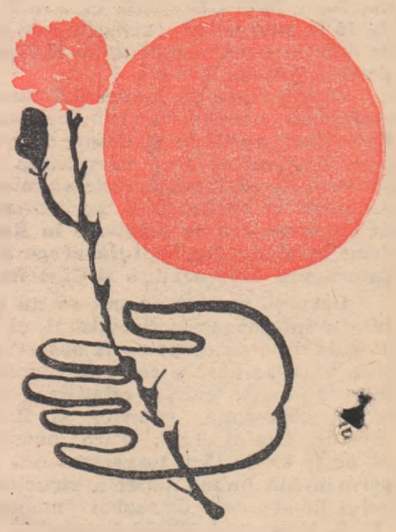

EU PARTIDUL VREAU SĂ-L CÎNT

Eu partidul vreau să-l cînt
Cîtu-i soare pe pămînt!
Partidul de nu era
M-aș fi-ntins ca iedera
Care sprijin n-a aflat
Și-a căzut și s-a uscat.

Cules de I. SASU-DUCȘOARA, de la S. ȘANDRU, comuna Porumbacu de Sus, regiunea Brașov.

FLUIERAȘ MÎNDRU-NFLORIT

Fluier, fluier de castani
Răscolești în mine ani
De trudă la bogătani
Cînd munceam din zori în seară
Cu sudălmi și cu ocară,
Cu picioare sîngerate
Și cu mîinile vărgate
De gîrbace plumbuite,
Tot în patru șnuruite.
Fluier, fluieraș de corn
Mă trezesc noaptea din somn,
Mi te-aduc ușor la buză
Cîntul, lumea să-mi auză,
Cîntul meu de bucurie
C-am scăpat de sărăcie.
Fluieraș, mîndru-nflorit
Din crenguță meșterit,
Cîntă noua noastră țară
Mîndră ca o primăvară.

Cules de Ion MARINESCU din satul Streisîngeorgiu-Călan, regiunea Hunedoara.

REDACȚIA: București, Piața „Scînteii". Tel. 17.60.10, interior 1884 ABONAMENTE: 7,60 lei anual. Abonamentele se fac la oficiile poștale, prin factorii poștali și difuzorii voluntari. TIPARUL: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii • 40.001